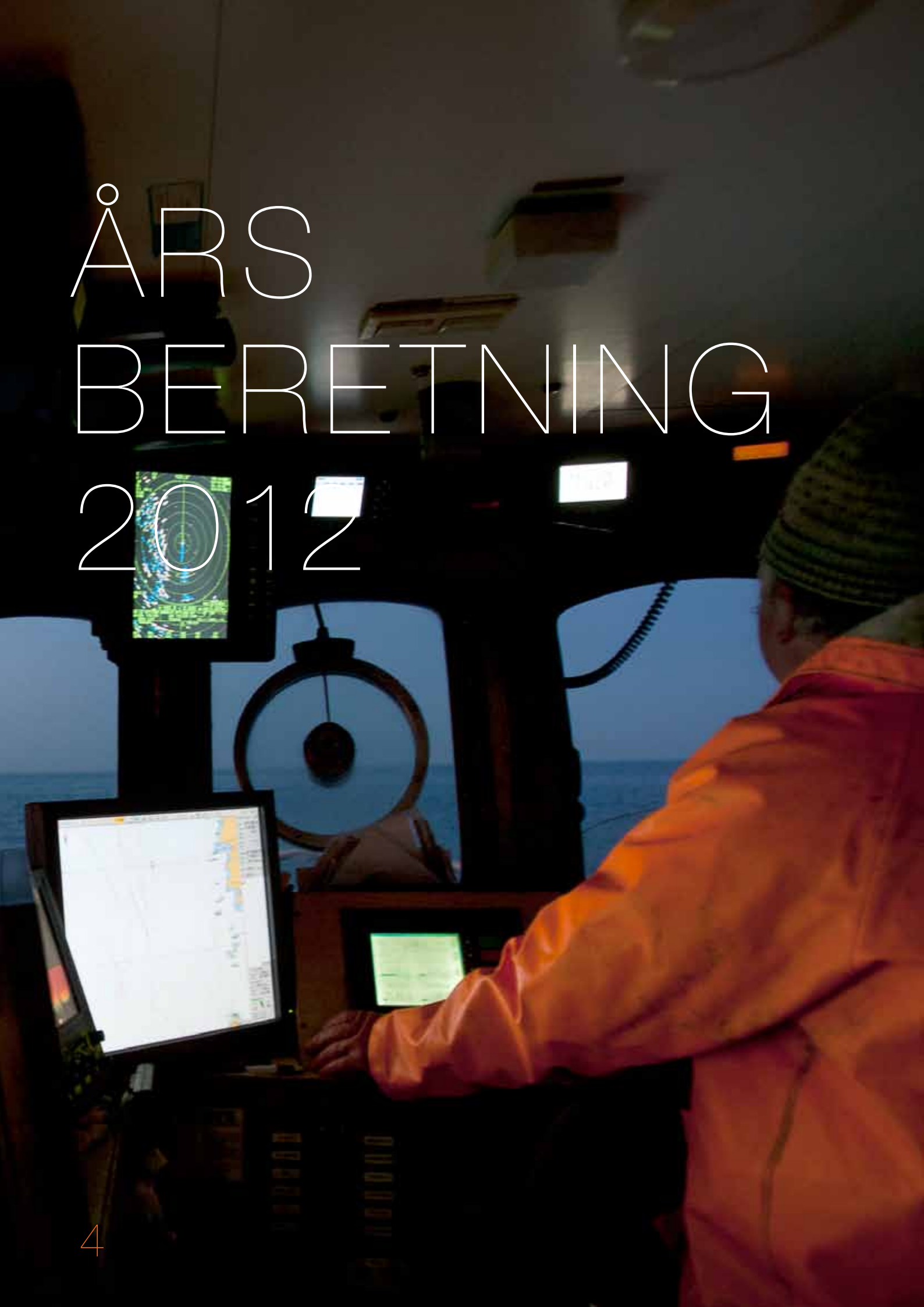

INNHOOLD

ÅRSBERETNING	4
RESULTATREGNSKAP	12
BALANSE	14
NOTER	16
KONTANTSTRØM	44
REVISJONSBERETNING	46
AKTUARBERETNING	47

ÅRS BERETNING 2012

NØKKELTALL (TNOK)	2012	2011	2010	2009	2008
Arbeidsgivertilskudd	120 658	92 194	91 532	95 960	114 482
Arbeidstakertilskudd	12 360	11 535	10 991	10 574	9 857
Netto finansinntekter	105 142	18 915	106 576	137 820	-24 903
Utbetalt tjenestepensjon	41 490	40 769	36 134	34 910	30 700
Utbetalt tariffytelser	17 495	18 328	17 521	15 569	13 462
Driftskostnader	7 319	4 684	5 599	6 383	4 873
Forvaltningskapital	1 600 303	1 435 856	1 379 578	1 238 067	1 068 785
Premiereserve	1 314 163	1 162 238	1 060 846	984 469	915 131
Premiefond	425	28 611	27 954	27 243	11 337
Tilleggsavsetninger	69 926	69 926	69 926	59 926	46 639
Kursreguleringsfond	81 597	57 068	94 781	62 582	2 367
Egenkapital	113 761	100 567	99 640	91 310	77 498
Risikoutjevningfond	63	63	13 332	7 723	6 233
FORHOLDSTALL					
Driftskostn. i % av premie	5,5 %	4,5 %	5,4 %	5,1 %	3,9 %
D.s. i % av gj.snitt forv.kap.	0,48 %	0,33 %	0,43 %	0,48 %	0,47 %
Avkastning kollektivportef.					
Bokført	5,6 %				
Verdijustert	7,1 %				
Avkastning selskapsportef.					
Bokført	5,9 %	4,2 %			
Verdijustert	8,0 %	-5,5 %			
Kapitaldekning	11,9 %	12,3 %	14,2 %	14,4 %	21,8 %
Solvensmargin	263 %	271 %	308 %		
BESTANDSTALL					
Medlemmer					
Aktive	1942	1846	1813	1810	1912
Oppsatte med rett 1)	857	843	854	829	760
Oppsatte uten rett 1)	3213	3099			
Sum medlemmer	6012	5788	2667	2639	2672
Pensjonister					
Alderspensjonister	557	518	563	538	504
AFP/tidligpensjonister	85	86			
Ektefellepensjonister	119	124	129	131	134
Barnepensjonister	6	5	5	4	8
Uførepensjonister	383	367	369	339	316
Sum pensjonister	1150	1100	1066	1012	962
Totalt	7162	6888	3733	3651	3634

1) Oppsatte med rettigheter (fripoliser) har 3 års medlems tid eller mer. Oppsatte uten rettigheter har mindre enn 3 års medlems tid.

ÅRSBERETNING 2012

VIRKSOMHETEN

Haugesund kommunale pensjonskasse (HKP) er en egen juridisk enhet, adskilt fra Haugesund kommune og de andre virksomhetene som har pensjonsordning i HKP.

HKPs formål er å yte pensjoner til medlemmene og andre pensjonsberettigede i hht. gjeldende regelverk.

HKPs målsetning er å forvalte pensjonskassens kapital slik at arbeidsgivers framtidige pensjonskostnader minimaliseres, og være et konkurransedyktig pensjonsalternativ for Haugesund kommune og virksomheter med nær tilknytning til Haugesund kommune.

HKP er pliktig pensjonsordning for ansatte i Haugesund kommune som fyller Hovedtariffavtalens minstekrav til medlemskap – 14 timer pr uke eller gjennomsnittlig kvartalsvis arbeidstid på 168 timer i kvartalet. Sykepleiere i helsefaglige stillinger har lovpålagt pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse KLP, og undervisningspersonale i Statens Pensjonskasse SPK.

HKP tilbyr også pensjonsordning til virksomheter med nær tilknytning til Haugesund kommune. I 2011 hadde følgende virksomheter pensjonsordning i HKP i tillegg til Haugesund kommune:

- Kirkelig Fellesråd i Haugesund
- Haugesund kommunale pensjonskasse
- Kultur&Festivalutvikling KF
- Haugaland Vekst IKS
- Haugesund Parkering Drift AS
- Karmsund Interkommunale Havnevesen IKS
- Uni-K AS
- Stiftelsen Haugesjøen

Konsesjon

HKP har konsesjon av Finanstilsynet til å drive virksomhet som kommunal pensjonskasse.

Ledelse

Styret er pensjonskassens øverste organ.

Styret består av:

Oppnevnt av bystyret

Edvard Ringen jr. Styrets leder
(uavhengig medlem)

Sølvi Fredsvik Hillestad (Frp)
Nestleder

Astri Furumo (Ap)

Varamedlem

Bjarne Housken
(uavhengig varamedlem)

Trine Amalie Huseby (Frp)

Karin Westerlund (Ap)

Utpekt av arbeidstakerorganisasjonene

(Samtlige av Fagforbundet)

Kåre Johannesen

Herdis Gunn Rødne

Tine Eikje

Elizabeth Jane Nordbø

Det er avholdt 9 styremøter, og styret har behandlet 51 ordinære saker.

Fra venstre: Edvard Ringen jr., Herdis Gunn Rødne, Sølvi Fredsvik Hillestad, Astri Furumo og Kåre Johannesen.

Administrasjon

Administrasjonen består av 4 heltidsansatte.

Alle pensjonskassens funksjoner er adskilt fra kommunens virksomhet. Pensjonskassens midler holdes adskilt fra kommunens, og pensjonskassen hefter ikke for kommunens forpliktelser. HKP dekker egne kostnader til drift og forvaltning.

1.10.2012 flyttet HKP tilbake til Skåregt. 103. HKP eier eiendommen, og leier den ut til Haugesund kommune, med unntak av den delen som HKP ikke bruker selv. Det vises for øvrig til note 3 i regnskapet.

Regnskapet er avlagt etter regnskapsloven med Forskrift 20.12.2011 Årsregnskap for pensjonsforetak.

HKP utfører selv regnskapsarbeidet fram til ferdig råbalanse. Deretter fordeler Mirror Accounting råbalansen på delporteføljer, og rapporterer til offentlige myndigheter.

Pensjonskassens revisor er Deloitte Statsautoriserte Revisorer AS.

Ansvarshavende aktuar for regnskapsåret 2012 var aktuar

Fra venstre: Siri Vikse, Gerd Lillian Skaar, Unni Bakken Nilsen og John J. Syre.

Arild Halvorsen i Kommunal Forsikringservice AS, som også er HKPs forsikringsrådgiver. Halvorsen sluttet ved årsskiftet 2012/2013, og ny ansvarshavende aktuar er Arnfinn Osmundvaag, KLP.

HKP hører under Finanstilsynets tilsynsområde. Trygderetten er ankeinstans for pensjonsfaglige vedtak.

HKP er medlem av Pensjonskasseforeningen.

Spesialist i almenmedisin Tom Strømsnes ved Haugesund Medisinske Senter er HKPs kontrolllege.

HKP kjøper finansielle rådgivningstjenester, risikoanalyser og overvåkingstjenester fra Mercer.

Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet er godt. Det er ikke registrert skader eller ulykker i 2012.

En ansatt har vært 50% sykemeldt/arbeidsavklaringspenger i hele 2012. Derfor var sykefraværet i 2012 12%.

Virksomheten forurensrer bare i liten grad det ytre miljø.

Styret består 5 medlemmer hvorav 3 er kvinner. I administrasjonen er 3 av 4 kvinner.

Fortsatt drift

Regnskap 2012 er avlagt under forutsetning av fortsatt drift, og styret bekrefter at denne forutsetningen er til stede.

Styret vurderer pensjonskassens økonomiske situasjon som god, og årets driftsresultat som akseptabelt, markeds- og bestandsutviklingen tatt i betraktning.

FORSIKRINGSVIRKSOMHETEN

Pensjonsytelsene

Pensjonsordningen i kommunal sektor er tariffestet. Det er bruttoordning med fast ytelsesplan og med garantert ytelse på 66% av pensjonsgrunnlaget ved 30 års opptjeningstid. Garantien gjelder for samlet opptjening fra NAV og tjenstepensjonsordningen. Ved fratreden uten direkte overgang til løpende pensjon gir 3 års medlemskap eller mer rett til fremtidig pensjon.

Tjenstepensjonsytelsene er alders-, uføre- og etterlattepensjon. Etterlattepensjonsytelsene er nettoytelser, mens alders- og uføreytelsene er bruttoordninger.

Tjenstepensjonene reguleres som folketrygdytelsene. Pensjonsreformen medførte også at tjenstepensjonsytelsene skal levealderjusteres fra 67 år.

HKP er medlem av overføringsavtalen med SPK og de andre pensjonsordningene i offentlig sektor. Avtalen sikrer at medlemmene ikke taper på å opptjene pensjonsrettigheter i flere pensjonsordninger i offentlig sektor. Overføringsavtalen har også etablert sikringsordning for opptjente pensjonsrettigheter hos arbeidsgivere som opphører.

Avtalefestet pensjon (AFP) er tariffbestemt ytelse som administreres av HKP på vegne av arbeidsgiverne. Siden den enkelte selv kan velge om de vil ta ut AFP eller ikke, er ytelsen ikke forsikringsbar. AFP beregnes og utbetales av HKP, mot kvartalsvis refusjon fra arbeidsgiverne.

AFP i offentlig sektor videreføres i det alt vesentlige som før pensjonsreformen, både mht opptjening og vilkår for utbetaling. Ytelsen levealderjusteres ikke. Pensjoner under utbetaling får samme regulering som øvrige trygde- og pensjonsytelser.

Premier

Arbeidsgivertilskuddet i 2012 var 9,65%, mot 8,95% i 2011. Økningen skyldes i det vesentlige lavere grunnlagsrente; 2,50% for opptjening i 2012 mot 3,00 i 2011 og tidligere.

Innbetalt arbeidsgiverpremie i 2012 var 119,4 mill., hvorav reguleringspremien utgjorde 59,6 mill., tilsvarende 9,6% av pensjonsgrunnlaget.

For første gang har aktuaren etterberegnet reguleringspremien med utgangspunkt i medlemsdata pr. 31.12.2012. Den nye beregningen viste at HKP hadde krevd inn ca 1 mill for lite.

Virksomhetene er fakturert differansen.

Tilskuddet til "ikke-forsikringsbare ytelser" stemte med stipulert beløp; avviket var bare TNOK 29.

ÅRSBERETNING 2012

Bestand

Oversikt over bestandsendringene fremgår av nøkkeltaloversikten på side 1. Det er relativt stor økning i antall aktive medlemmer.

Det ble iverksatt 27 nye uføresaker i 2012, mens nettoøkningen i antall uføre var 16.

I 2011 ble det iverksatt 11 nye uførepensjoner under 40 år. Tilsvarende tall for 2012 er 2.

Renhold, som for noen år siden hadde mange uføre, hadde i 2012 ingen.

Uførefrekvensen i HKP er fortsatt høy – vesentlig høyere enn nabokommuner, andre kommuner med egen pensjonskasse og kommunesektoren i landet. HKP anbefaler arbeidsgiverne å videreføre og intensivere arbeidet mot langtidssykemeldte.

Uttaket av førtidspensjon var lavere i 2012 enn tidligere år.

FINANSVIRKSOMHETEN

HKPs forvaltningskapital er ved årsskiftet MNOK 1.600, en økning på MNOK 163.

Forvaltningskapitalen er i samsvar med regnskapsforskriften delt i en kollektivportefølje og en selskapsportefølje. De to porteføljene forvaltes sammen.

Kollektivporteføljen utgjør 95,6% av den samlede forvaltningskapitalen, og tilsvarer de forsikringsmessige avsetningene (premiereserve, tilleggsavsetninger, premiefond og risikoutjevningfond) sammen med porteføljespesifikke fordringer. Selskapsporteføljen på 4,4% tilsvarer kassens egenkapital (innbetalt og opptjent) samt gjeld og porteføljespesifikke fordringer.

Fordelingen de to porteføljene imellom har ikke endret seg nevneverdig de siste årene.

Finansmarkedene i 2012

2012 var preget av mange og dystre presseoppslag om finansielle og strukturelle problemer i EU og USA, som også forplantet seg til vekstmarkedene. På tross av disse forholdene ble 2012 overraskende bra sett fra investors ståsted. Aksjemarkedene gav 15-17% avkastning, og rentemarkedene rundt 5%.

Avkastningen på norske statsobligasjoner var i 2012 ca 2% med rentebinding på 3 år; så vidt kompensasjon for prisstigningen. Rentebindinger på lengre løpetider gav en løpende avkastning på under 3% p.a. Manglende avkastningsmuligheter især i rentemarkedet førte til økt interesse for høyrisikoobligasjoner i 2012.

Pengestrømmen ut av aksjemarkedene i og etter 2008 har

snudd, og etterspørselen etter aksjer har ført aksjekursene opp mot 2007-nivået. Dette kan gi aksjemarkedene et ytterligere løft. Den norske kronen styrket seg mot mange valutaer i 2012,

For Norge kan det se ut som vi vil få noe lavere vekst i 2013. Det vil i så fall bety fortsatt lave renter og at aksjemarkedet ikke vil få noe vesentlig drahjelp fra makroøkonomien.

Avkastningstall HKP:

HKP fikk i 2012 7,8% samlet verdijustert avkastning. Tilsvarende tall for de to siste årene er hhv. 0,7% og 8,4%.

Hvordan de enkelte aktivaklassene har utviklet seg i løpet av året fremgår nedenfor.

Tilsvarende avkastningstall for kommunale pensjonskasser var i 2012 i gjennomsnitt 7,5% (verdijustert avkastning inkl. endringer i finansielle anleggsmidler.)

Annualisert avkastning de 10 siste årene viser at HKP hadde 7,0%, mens gjennomsnittet for de kommunale pensjonskassene var 6,2%.

Eiendom

HKPs eiendomsportefølje er delt i en lokal eid del og en del investert i eiendomsfond.

Den lokale eiendomsporteføljen består av 5 eiendommer i Haugesund; 3 kontorbygg (Kirkegt. 85 og Skåregt. 101 og 103) og 2 omsorgsboligenheter (tilknyttet Udland og Bjørgene omsorgssentre). Alle eiendommene er leid ut til Haugesund kommune. De tre kontoreiendommene har leiekontrakter som løper til 2023, og de to omsorgsboligenhetene har leiekontrakter til 2031.

Den lokale eiendomsporteføljen er pr 31.12.2012 på MNOK 148,7, tilsvarende 9% av forvaltningskapitalen, og gav 8,2% avkastning i 2012 mot 9,0% i 2011. Da er oppskrivning og driftskostnader inkludert.

Eiendomsfondsporteføljen er på MNOK 111,2, tilsvarende 7% av forvaltningskapitalen. Avkastningen er 5,3% i 2012, mot 6,3% i 2011. Porteføljen består av to eiendomsfond, et forvaltet av DNB og et av Storebrand.

I styremøtet i november 2012 vedtok styret å heve eiendomsandelen fra 15 til 20%. HKP har tegnet andeler for MNOK 40 i et Aberdeen-forvaltet eiendomsfond. Tegnet beløp ble innbetalt i februar 2013. HKP er også i kontakt med Haugesund kommune om kjøp av en lokal eiendom til.

Aksjer

HKPs aksjeportefølje var ved årsskiftet MNOK 230, tilsvarende 14% av forvaltningskapitalen.

I styremøtet i november 2012 vedtok styret nye rammer for aksjeporteføljen. Den samlede aksjeporteføljen skal utgjøre 15% av forvaltningskapitalen, med 1/3 i Norge og 2/3 i utlandet.

Ved årsskiftet utgjorde den norske aksjeporteføljen MNOK 79, tilsvarende 5% av forvaltningskapitalen. Den består av et DNB-forvaltet bredt fond og et noe smalere Danske Invest-forvaltet balansert fond. Samlet avkastning på den norske aksjeporteføljen i 2012 var 10,9%, mot referanseindeksens 15,4%.

Tilsvarende var den utenlandske aksjeporteføljen ved årsskiftet på MNOK 150,5, tilsvarende 9% av forvaltningskapitalen. I januar 2013 kjøpte HKP andeler for MNOK 10, slik at den utenlandske aksjeporteføljen utgjør 10% i samsvar med investeringsinstruksens ramme. Samlet avkastning for den utenlandske aksjeporteføljen i 2012 var 13,5% mot referanseindeksens 8,6%.

Den utenlandske aksjeporteføljen er delt i 3 delporteføljer: En indeksnær andel utgjør MNOK 47 og er plassert i et KLP-forvaltet indeksnært fond. Vekstmarkedsandelen – MNOK 62 – er plassert i Skagen Kontiki og Holberg Rurik. Den siste delen – MNOK 41 (MNOK 51 etter investeringen i januar, se over) – er investert i Skagen Global.

HKP valutakurssikrer vesentlig del av den usikrede utenlandske aksjeporteføljen.

Obligasjoner

Obligasjonspporteføljen er delt i hold-til-forfallsportefølje og hold-for-omsetningsportefølje. Til sammen er obligasjonspporteføljen MNOK 1.040, tilsvarende 65% av forvaltningskapitalen.

Hold-til-forfallsporteføljen er MNOK 439 (bokført inkl. renter), og hold-for-omsetningsporteføljen MNOK 602 (markedsverdier, inkl. renter).

Avkastningen på hold-til-forfallsporteføljen var 4,9% ex markedsverdiendringer, og på omløpsporteføljen 7,2% inkl. markedsverdiendringer..

Begge obligasjonspporteføljene forvaltes av DnB Asset Management via aktiv forvaltningsavtale.

Utlån

Pr. 31.12.2012 var utlånsporteføljen MNOK 16, tilsvarende 1% av forvaltningskapitalen.

Høsten 2012 vedtok styret å avvike utlånsordningen til medlemmer. Bakgrunnen for vedtaket var at styret fant det ikke forsvarlig å bruke ressurser på en aktivaklasse som kun utgjorde 1% av forvaltningskapitalen.

Eksisterende låneportefølje pr. 31.12.2012 ble overtatt av Haugesund Sparebank.

Rådgivning, overvåking og risikoanalyser

Etter kapitalforvaltningsforskriften skal overvåkings- og risikoanalysefunksjonene utøves av enheter/personell med klar uavhengighet til utøvende funksjoner i pensjonskassen. HKP kjøper tjenestene eksternt hos Mercer. Styret får seg forelagt kvartalsvise risikoanalyser/overvåkingsrapporter, og rådgiver møter jevnlig i styremøtene.

Det ble kun rapportert 2 mindre avvik fra investeringsinstruksen i 2012.

Avsetninger og resultatdisponering

Årets ordinære avsetninger er i samsvar med aktuarens beregninger.

Risikoresultatet i 2012 er beregnet til MNOK 13,5; i 2011 var resultatet tilsvarende minus. Tallene må analyseres nærmere for å finne årsaken til de relativt store svingningene.

Realisert renteresultat ble MNOK 35,6.

Finanstilsynet har i brev til pensjonsordningene bedt pensjonsordningene i 2012-regnskapet prioritere å avsette risiko- og avkastningsoverskuddet til premiereserve for å styrke de forsikringsmessige avsetningene. Det vises til at kassene må innføre nytt premie- og avsetningsgrunnlag 1.1.2014 for å møte forventet økt levealder. HKP har søkt Finanstilsynet om tillatelse til å anvende hele risiko- og renteresultatet – MNOK 49, tilsvarende 4,0% av netto premiereserve – til oppreservering for langt liv. Finanstilsynet har godkjent søknaden i brev datert 11.3.2013.

Administrasjonsresultatet ble TNOK 1 390. Resultatet tilføres opptjent egen kapital. Det samme gjør rentegarantipremien på TNOK 1 220.

Siden Finanstilsynets føringer for så vidt gjelder disponering av renteresultatet ikke åpner for å avsette til tilleggsavsetninger, blir tilleggsavsetningene på fjorårets nivå, MNOK 69,9, som er 5,4% av netto premiereserve.

Premiefondet er tilført garantert rente med TNOK 425.

Beregningsforutsetninger

Som i fjor er "Forsterket K2005" lagt til grunn for dødelighet. Grunnlagsrenta er 2,5% for opptjening i 2012, og uførehyppigheten er basert på gjennomsnittstall fra KLP. I løpet av året vil et nytt "dødelighetsgrunnlag" bli vedtatt – et såkalt dynamisk dødelighetsgrunnlag til erstatning fra dagens statiske grunnlag. Det er dette grunnlaget Finanstilsynet har sett hen til når de har pålagt pensjonsordningene å foreta ekstra avsetninger i 2012-regnskapet.

ÅRSBERETNING 2012

De økonomiske beregningsforutsetningene er 4,2% diskonteringsrente (3,8% i 2011), 3,5% årlig lønnsvekst, 3,25% årlig vekst i folketrygdens grunnbeløp og 2,48% pensjonsregulering. Disse 3 faktorene er ikke endret fra i fjor. Forventet avkastning er redusert fra 4,1% til 4,0%.

Soliditet og risikostyring

Kollektivporteføljens andel av kursreguleringsfondet økte med MNOK 24,5 i 2012, til MNOK 81,6.

Risikoutjevningfondet og tilleggsavsetningene er på samme nivå som for et år siden, henholdsvis TNOK 63 og MNOK 69,9. Årsaken er avsetningen til oppreservering for langt liv.

For risikostyringens vedkommende vises det til note 10 i regnskapet.

Driftskostnader

Driftsutgiftene økte i 2012, fra MNOK 4,7 til MNOK 7,3, tilsvarende 5,5% av premieinntektene og 0,48% av gjennomsnittlig forvaltningskapital. 2011-tallene var henholdsvis 4,5% og 0,33%.

Det er flere faktorer som samlet har ført til økningen: Økt andel fondsinvesteringer, agio/disagio og økt kjøp av tjenester forårsaket av bl.a. sykefravær og økt etterspørsel av informasjonstjenester fra medlemmene våre.

FREMIDSUTSIKTER

Som liten organisasjon med få ansatte er HKP sårbare ved bl.a. sykdom, slik vi har opplevd i 2012: Sykefravær, økte krav om informasjon fra medlemmene, og usikkerhet omkring eksterne tjenester HKP kjøper har ført til at vi periodevis har vært på etterskudd med regnskapsarbeidet. Det er inngått avtaler om

kjøp av tjenester både innen pensjon og regnskap for å avhjelpe på kort sikt. På litt lengre sikt arbeides det med alternative løsninger.

Fra administrasjonens side har rett pensjon til rett person til rett tid vært første prioritet; andre oppgaver har måttet vike.

Like før årsskiftet ble det kjent at Bluegarden, som eier data-programmet vi bruker til pensjonsarbeid, hadde lagt programmet ut for salg. Ultimo februar ble Bluegarden Pensjon solgt til Gabler AS. Sammen med 10 andre offentlige pensjonskasser som bruker programmet er det brukt mye tid og ressurser til å vurdere konsekvenser og mulige alternativer.

Det forsikringsmessige resultatet i 2011 var preget av et stort negativt risikoresultat. I 2012 er risikosresultatet like stort positivt. Svingningene er lite tilfredsstillende, både for oss som pensjonskasse og for arbeidsgiverne, og tilsier ny bestandsgjennomgang. Den nye levealdertariffen tilsier også analyse av vår bestand for å kartlegge størrelsen på oppreserveringen, og evt. opptrappingsplan for å møte "langt liv"-utfordringen.

Disse to analysene og iverksetting av stadig nye endringer i folketrygden, bl.a. ny uføreforordning, vil stille pensjonskassen overfor betydelige utfordringer på pensjonssiden. HKP mener seg i stand til å møte disse utfordringene med de endringene vi nå gjør i administrasjonen.

På finanssiden viser både 2012-resultatet og tall for 10 års annualisert avkastning at HKP er konkurransedyktig på finansforvaltningen. I løpet av 2012 har vi lagt om forvaltningen mot lavere risiko og dermed mer stabil avkastning.

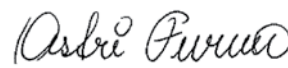
Haugesund den 02.04.2013

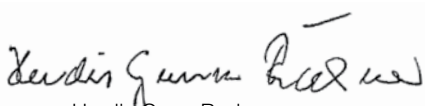
Edvard Ringen jr.
Styreleder

Sølvi Fredsvik Hillestad
Nestleder

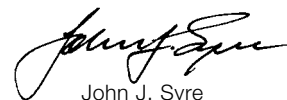
Astri Furumo
Styremedlem

Herdis Gunn Rødne
Styremedlem

Kåre Johannesen
Styremedlem

John J. Syre
Adm. dir.

RESULTAT REGNSKAP 2012

RESULTATREGNSKAP	Note	Regnskap 2012	Regnskap 2011
Premieinntekter			
Forfalt premie, brutto	1	133 017 547	106 047 050
Sum premieinntekter for egen regning		133 017 547	106 047 050
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
Renteinntekt og utbytte m.v. på finansielle eiendeler	2	38 117 729	36 954 070
Netto driftsinntekt fra fast eiendom	3	10 603 557	12 850 131
Verdiendringer på investeringer	4	24 528 529	-37 713 255
Realisert gevinst og tap på investeringer	5	24 091 922	12 467 050
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivportef.		97 341 737	24 557 996
Andre forsikringsrelaterte inntekter	20	843 853	735 565
Pensjoner m.v.			
Utbetalte pensjoner	6	-42 385 213	-41 285 694
Endring i erstatningsavsetninger	7	-2 067 287	-2 434 156
Overføring av premieres. Og tilleggsavs. til andre pk.			
Sum pensjoner m.v.		-44 452 500	-43 719 850
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser			
Endring i premiereserve	7	-151 924 624	-101 392 717
Endring i tilleggsavsetninger	7		
Endring i kursreguleringsfond	4	-24 528 529	37 713 255
Endring i premiefond	7	-424 872	-28 610 933
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser		-176 878 025	-92 290 395
Midler tilordnet forsikringskontraktene			
Overskudd på avkastningsresultatet	7		
Sum midler tilordnet forsikr.kontraktene -		0	0
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Forvaltningskostnader	13	-707 805	-418 015
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	13	-6 553 704	-4 240 952
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-7 261 509	-4 658 967
Resultat av teknisk regnskap		2 611 103	-9 328 601
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
Renteinntekt og utbytte m.v. på finansielle eiendeler	2	3 080 592	2 228 328
Netto driftsinntekt fra eiendom	3	856 956	774 862
Verdiendringer på investeringer	4	1 915 553	-9 397 642
Realisert gevinst og tap på investeringer	5	1 947 057	751 763
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsportef.		7 800 158	-5 642 689
Forvaltn.kostnader/andre kostnader knyttet til selskapsportef.			
Forvaltningskostnader	13	-57 203	-25 208
Resultat av ikke-teknisk regnskap		7 742 955	-5 667 897
Resultat før skattekostnad		10 354 058	-14 996 498
Skattekostnad	8		174 029
TOTALRESULTAT		10 354 058	-14 822 469
Overført til/fra risikoutjevningfond	7		13 269 000
Overført til/fra annen opptjent egenkapital	23	10 354 058	1 553 469
Sum disponeringer		10 354 058	14 822 469

BALANSE			
EIENDELER	Note	Regnskap 2012	Regnskap 2011
Investeringer			
Bygninger og andre faste eiendommer	3	6 485 443	8 288 398
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Investeringer som holdes til forfall	14	19 136 020	22 835 369
Utlån og fordringer	15	683 143	983 605
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	16	14 859 242	26 446 908
Obligasjoner med fast avkastning	18	26 195 853	21 265 831
Finansielle derivater	17	111 221	
Andre finansielle eiendeler	20	42 254	266 238
Sum investeringer		67 513 176	80 086 349
Fordringer			
Fordringer knyttet til premieinntekter			
Andre fordringer	19	8 664 283	6 711 084
Sum fordringer		8 664 283	6 711 084
Andre eiendeler			
Kasse, bank	20	43 007 924	18 354 638
Inventar		149 786	70 549
Sum andre eiendeler		43 157 710	18 425 187
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		119 335 169	105 222 620
EIENDELER I KOLLEKTIVPORTEFØLJEN			
Investeringer i kollektivporteføljen			
Bygninger og andre faste eiendommer	3	142 264 557	137 711 602
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Investeringer som holdes til forfall	14	419 767 379	379 409 289
Utlån og fordringer	15	14 985 406	16 342 577
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	16	325 952 060	439 414 952
Obligasjoner med fast avkastning	18	574 631 755	353 331 450
Finansielle derivater	17	2 439 744	
Andre finansielle eiendeler	20	926 884	4 423 534
Sum investeringer i kollektivporteføljen		1 480 967 785	1 330 633 404
SUM EIENDELER		1 600 302 954	1 435 856 024

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER	Note	Regnskap 2012	Regnskap 2011
Innskutt egenkapital	23	74 920 559	72 081 237
Opptjent egenkapital			
Risikoutjevningfond	7	63 378	63 378
Annen opptjent egenkapital	23	38 840 137	28 486 079
Sum opptjent egenkapital		38 903 515	28 549 457
Sum egenkapital		113 824 074	100 630 694
Forsikringsforpliktelser			
Premiereserve	7	1 314 162 912	1 162 238 288
Tilleggsavsetninger	7	69 925 623	69 925 623
Kursreguleringsfond	4	81 596 692	57 068 163
Erstatningsavsetning	7	14 794 307	12 727 020
Premiefond	7	424 872	28 610 933
Sum forsikringsforpliktelser		1 480 904 406	1 330 570 027
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	21	600 813	491 987
Forpliktelser ved skatt			
Andre avsetninger for forpliktelser	22	2 538 334	2 516 151
Sum avsetninger for forpliktelser		3 139 147	3 008 138
Forpliktelser			
Derivater		37 787	1 167 663
Sum forpliktelser		37 787	1 167 663
Påløpte kostnader/mottatte ikke opptjente inntekter		2 397 540	479 502
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		1 600 302 954	1 435 856 024

Haugesund den 26.3.2012

Edvard Ringen jr., Styreleder

Sølvi Fredsvik Hillestad, Nestleder

Astri Furumo, Styremedlem

Herdis Gunn Rødne, Styremedlem

Kåre Johannesen, Styremedlem

John J. Syre, Adm. dir.

NOTER

A photograph of a person in a green jacket on a boat at sunset. The person is in the foreground, looking out over the water. In the background, another person in a white jacket is visible, holding a long pole. The sky is filled with birds flying, and the sun is setting on the horizon, creating a warm glow over the water.

NOTE 0 REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskap 2011 er avlagt i henhold til Lov om årsregnskap (regnskapsloven) og Forskrift 20.12.2011 om årsregnskap for pensjonsforetak, som trådte i kraft straks, med virkning for regnskapsår påbegynt 1.1.2011 eller senere. Standarder for god regnskapsskikk lagt til grunn.

VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Inndeling av resultatregnskapet

Resultatregnskapet består av teknisk regnskap og ikke-teknisk regnskap. Teknisk regnskap er inntekter og utgifter tilknyttet eiendeler som inngår i kollektivporteføljen og driftskostnader fra forsikringsdriften. Ikke-teknisk regnskap er inntekter og utgifter fra eiendeler i selskapsporteføljen og driftskostnader for pensjonskassen.

Inndeling av balansen

For å skille mellom kundenes og selskapets midler i et forsikringsselskap krever forsikringsvirksomhetsloven at forsikringsselskapet splitter forvaltningskapitalen i en portefølje som tilhører kundene – kollektivporteføljen – og en portefølje som er selskapets eiendeler – selskapsporteføljen. Pensjonskasser likestilles med forsikringsselskaper i loven.

Kollektivporteføljen består av eiendeler som motsvarer de forsikringstekniske avsetningene til dekning av kontraktsfastsatte forpliktelser.

Selskapsporteføljen består av eiendeler som motsvarer pensjonskassens ansvarlige kapital, og eventuell annen gjeld enn forsikringsforpliktelsene (som hører til i kollektivporteføljen).

HKP forvalter de to porteføljene felles, og fordele verdiene etter en algoritme som omfatter pensjonskassens egenkapital og forsikringstekniske avsetninger før årsoppgjørdisposisjonene.

I hht overstående er fordelingen porteføljene imellom i 2012:

	Kollektiv- portefølje	Selskaps- portefølje
Fordeling ved periodeslutt som benyttes i balansen	95,6 %	4,4 %
Gjennomsnittlig fordeling som benyttes i regnskapet	92,5 %	7,5 %
Fordeling av endring i urealiserte verdier	92,7 %	7,3 %

VERDSETTELSESPRINSIPPER:

Investerings eiendom

Investerings eiendom består av eiendom – tomt og bygning – som er anskaffet for avkastning og verdistigning på investert kapital. Investerings eiendom regnskapsføres til virkelig verdi. Virkelig verdi tilsvarer antatt markedsverdi uten fradrag for transaksjonskostnader ved et eventuelt salg. Endringer i virkelig verdi resultatføres i den perioden det oppstår.

Virkelig verdi baserer seg på årlig takst foretatt av en uavhengig takstmann som er kvalifisert og har utstrakt erfaring med området og den type eiendom som verdsettes. Verdsettelsen er basert på neddiskontering av summen av netto årlige leieinntekter med et avkastningskrav som reflekterer risiko i netto kontantstrømmer. Det vises også til Finanstilsynets rapport: Verdsettelse av investerings eiendom.

Finansielle instrumenter

Etter Regnskapsforskriftens § 3-3 skal finansielle instrumenter innregnes og måles i samsvar med IAS 39, med unntak av finansielle instrumenter som ikke omfattes av standardens virkeområde, jfr. IAS 39.2.

IAS 39 klassifiserer finansielle eiendeler i flg. kategorier:

- Investeringer som holdes til forfall
- Utlån og fordringer
- Virkelig verdi med verdiendringer over resultatet
- Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Investeringer som holdes til forfall

Finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer og bestemt innløsningsdato, hvor pensjonskassen har intensjon om og evne til å holde investeringen til forfall, klassifiseres som investeringer hold til forfall. HKP har egen portefølje for obligasjoner som holdes til forfall. Disse verdsettes til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetoden. Over-/underkurs ved anskaffelsen amortiseres over obligasjonens gjenværende løpetid. Gevinst/tap ved uttrekk føres som realisert gevinst/tap på investeringer.

Utlån og fordringer

Finansielle forpliktelser med faste eller bestembare kontantstrømmer, som ikke er notert i et aktivt marked, er klassifisert som utlån og fordringer. Dette gjelder dog ikke investeringer som pensjonskassen har definert som til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

NOTEOPPLYSNINGER

Finansielle eiendeler til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet

Finansielle instrumenter som i første rekke holdes med formål å selge, som inngår i en portefølje av investeringer som styres samlet, og der det foreligger et faktisk mønster for kortsiktig realisering. Forutsetningen er at instrumentet har en notert pris i et aktivt marked, eller at virkelig verdi kan måles på en pålitelig måte.

HKP har en vedtatt kapitalforvaltningsstrategi, som vurderes jevnlig. Kapitalforvaltningen, herunder rapportering til administrasjon og styre, skjer i henhold til denne strategien, og til virkelig verdi.

Tilgjengelig for salg

Alle andre finansielle eiendeler er klassifisert som tilgjengelig for salg.

Andre forpliktelser

Finansielle forpliktelser som ikke faller inn under kategorien tilgjengelig for salg og som ikke er definert til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet, klassifiseres som Andre forpliktelser.

Derivater

HKP har i 2012 utelukkende brukt derivater til sikringsformål; til valutakurssikring av investeringer i aksjefond i utenlandsk valuta.

Valuta

Valutaterminer er regnskapsført til virkelig verdi, se over.

VIRKELIG VERDI-HIERARKI (MNOK)	Balansført verdi pr. 31.12.2012	Nivå 1 Børsnoterte priser	Nivå 2 Observerbar input	Nivå 3 Ikke-obs. bar input
Bygninger og andre faste eiendommer	149			149
Hold-til-forfallsobligasjoner	439		439	
Utlån og fordringer	68		68	
Aksjer og fondsandeler	570		459	111
Omløpsobligasjoner	371	24	347	
Finansielle derivater	3		3	
	1 600	24	1 145	260

Transaksjoner med nærstående parter

Som nærstående parter til HKP ansees Haugesund kommune og virksomhetene som har pensjonsordning i HKP, jfr. note 0, Forsikringsmessige opplysninger .

HKP er en egen selvstendig juridisk enhet med egen regnskapsføring. HKPs midler holdes adskilt fra kommunens/virksomhetenes, og hefter ikke for kommunens/virksomhetenes forpliktelser.

HKPs styre har vedtatt å kreve egenkapital tilsvarende 10% av overført beløp til premiefond året før. I 2012 ble det med bakgrunn i dette vedtaket krevd inn MNOK 2,8 fra virksomhetene med pensjonsordning i HKP.

Premiefondet ble i 2012 godskrevet med garantert rente på innestående beløp, til sammen MNOK 0,4.

HKP har pr. 31.12.2012 ingen plassering i obligasjoner utstedt av Haugesund kommune.

FORSIKRINGSMESSIGE AVSETNINGER

Premiereserve

Premiereserven utgjør den forsikringstekniske kontantverdien av pensjonsrettigheter opptjent på rapporteringstidspunktet. Beregningen foretas av pensjonskassens ansvarshavende aktuar. Ved beregningene nyttes samme forutsetninger som ligger til grunn for forsikringsavtalene.

HKP har full forsikringsteknisk dekning, det vil si at HKP har full dekning for nåverdien av påløpte pensjonsforpliktelser.

Årets avsetning er i samsvar med aktuarens forsikringstekniske beregning for 2012.

Virkningen av endringer i forutsetninger for forsikringsteknisk beregningsgrunnlag

En viktig del av grunnlaget for pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser er hvordan dødelighet og uførhet gjør seg gjeldende blant medlemmene i pensjonskassen.

Til grunn for den forsikringstekniske beregningen for 2012 er anvendt en styrket K2005-tariff for dødelighet, og uførefrekvens i samsvar med den observerte i "kommune-Norge".

Reduseres dødeligheten med 10% - dvs. at en nyfødt vil leve ca 1 år lengre enn i dag, og en 67-åring vil leve ca 0,8 år lengre enn i dag – vil den totale netto premiereserve i pensjonskassen måtte økes med 2,5%, dvs. MNOK 31.

Økes uførehyppheten med 20% - dvs. at antall nye uføre øker med 20% - vil den totale netto premiereserve i pensjonskassen måtte økes med 1,2%, dvs MNOK 15.

Levealderen øker, og det er behov for å sette av mer penger til å utbetale pensjon i årene framover. Finanstilsynet vedtok 8.3.2013 nytt dødelighetsgrunnlag for kollektiv pensjonsforsikring. I forkant av dette anbefalte Finanstilsynet å foreta avsetninger i årets regnskap til formålet. I hht Finanstilsynets anbefaling søkte HKP om å få dispensasjon til å sette av hele rente- og risikoresultatet i 2012 – MNOK 49 – til oppreservering for langt liv, og fikk Finanstilsynets samtykke til det i brev datert 11.3.2013.

Administrasjonsreserve

Administrasjonsreserven er en spesifisert del av premiereserven.

Administrasjonsreserve ble opprettet for å dekke fremtidige administrasjonskostnader dersom disse ikke ble dekket av løpende premieinnbetalinger, for eksempel ved avvikling. Fra 2008 er minstekravet til administrasjonsreserve redusert, og inntil videre tilføres fondet ikke ytterligere avsetninger.

Erstatningsavsetninger

Avsetningene til Erstatningsreserve skal dekke antatt intrufne forsikringstilfeller som ved årsslutt ikke er meldt eller oppgjort, herunder karensavsetninger for uførerisiko. Dette reflekterer forsikringsforpliktelser som pensjonskassen har påtatt seg gjennom mottatt premie. Erstatningsavsetningen skal tilsvare utbetalingene dersom erstatningstilfellet var ferdigbehandlet.

Årets avsetning til erstatningsreserve er i samsvar med aktuarens beregning.

Tilleggsavsetninger

Tilleggsavsetninger er forsikringsmessig bufferkapital som kan brukes til å dekke avsetningskrav opp til garantert rente. Fondet kan ikke brukes til å dekke negativ avkastning.

Tilleggsavsetninger føres i resultatregnskapet som pliktig avsetning, og i balansen som et fond. Balanseposten medtas som bufferkapital i stresstester, dog begrenset til 1 års garantert rente.

Styret avgjør om det skal foretas avsetninger til tilleggsavsetninger, og i tilfelle hvor mye. Styret har lagt til grunn at det årlig skal tilføre tilleggsavsetninger tilstrekkelig til å dekke minst 2 års garantert rente, dvs. 6% av forsikringstekniske avsetninger.

I årets regnskap tilføres ikke tilleggsavsetningene midler. Årsaken er Finanstilsynets anbefaling om å bruke hele renteresultatet til oppreservering for langt liv.

Tilleggsavsetningene utgjør i årets regnskap 5,3% av premiereserven.

Premiefond

Premiefondet er akkumulert overskudd fra tidligere år. Forsikringstaker/virksomhetene avgjør selv om og i tilfelle hvordan premiefondet skal benyttes. I HKP bruker arbeidsgiverne premiefondet til (del) finansiering av forsikringstakerne/virksomhetene reguleringspremie påfølgende år.

På grunn av Finanstilsynets pålegg om å sette av hele rente- og risikoresultatet til oppreservering for langt liv, avsettes det i årets regnskap ikke noe til premiefondet utover pliktig garantert rente (MNOK 0,4).

Risikoutjevningfond

Risikoutjevningfondet er avsetninger til bruk ved framtidige negative resultater i risikoresultatet. Regnskapsmessig er risikoutjevningfondet en del av kassens egenkapital.

Det er anledning til å avsette inntil 50% av et positivt risikoresultat til risikoutjevningfondet.

Tilnærmet hele risikoutjevningfondet ble i 2011 brukt til å dekke et negativt risikoresultat.

Risikoresultatet for 2012 er positivt – MNOK 13. Men i hht. Finanstilsynets anbefaling, søkte HKP – og fikk – dispensasjon til å bruke hele risikoresultatet til oppreservering for langt liv. Det avsettes derfor ikke noe til risikoutjevningfondet i 2012-regnskapet.

NOTEOPPLYSNINGER

Skatt

Pensjonskasser skattlegges etter samme regelverk som gjensidige livsforsikringsselskaper.

Skattekostnaden består av betalbar inntektsskatt, betalbar formuesskatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet forskjell mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier på eiendeler og gjeld. Utsatt skatt er regnskapsført når det er sannsynlig at pensjonskassen vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Pensjonskassen regnskapsfører tidligere ikke regnskapsført skattefordel i den grad det er blitt sannsynlig at kassen kan benytte seg av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil pensjonskassen redusere utsatt skattefordel i den grad pensjonskassen ikke lengre anser det som sannsynlig at den kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen.

Pensjonskassen ilegges 0,3% formuesskatt av ligningsmessig nettoformue. Evt. utsatt skatt og utsatt skattefordel føres opp til nominell verdi i balansen.

Skatt Vest har i brev datert 14.1.2013 bedt om informasjon vedr. HKPs kjøp av eiendom i 2011. Kontrollen gjelder utskilling av tomt fra avskrivningsgrunnlaget ved aktivering og avskrivning av bebygget eiendom. På regnskapsavlutningstidspunktet har Skatt Vest ikke avgjort saken. Avhengig av resultatet av Skatt Vest behandling, kan skatteopplysningene måtte endres. Uansett utfallet vil ikke HKP komme i skatteposisjon ved regnskapsavleggelsen 2012.

Forutsetninger for regnskapsavleggelsen

Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift, og styret bekrefter at denne forutsetningen er til stede. Styret er ikke kjent med at det er knyttet usikkerhet til regnskapet ut over det som allerede er innarbeidet i regnskapet gjennom nedskrivning og verdifastsettelse på eiendeler.

Endringer i regnskapsprinsipper.

Det er ikke vesentlige endringer i årets regnskapsprinsipper i forhold til tidligere års.

Forsikringsmessige opplysninger:

HKPs pensjonsytelser tilsvarende ytelsene i den offentlige tjenstepensjonsordningen slik den er hjemlet i Hovedtariffavtalen for kommunalt ansatte. Det er en brutto ytelsesordning med fast ytelsesplan som garanterer 66% av pensjonsgrunnlaget ved 30 års opptjeningsstid, dog levealderjustert. Garantien gjelder for samlet opptjening fra NAV og tjenstepensjonsordningen.

Følgende enheter har pensjonsordning i HKP pr. 31.12.2012:

- Haugesund kommune
- Kirkelig Fellesråd i Haugesund kommune
- Haugesund kommunale pensjonskasse
- Kultur&Festivalutvikling KF
- Haugaland Vekst IKS
- Haugesund Parkering Drift AS
- Karlsund Interkommunale Havnevesen IKS
- UNI-K AS
- Stiftelsen Haugesjøen

Antall medlemmer, aktive og pensjonister fremgår av note 26. Medlemsinnskuddet er 2% av pensjonsgivende inntekt; innbetalt premie er spesifisert i note 1. Den offentlige pensjonsordningen innebærer følgende ytelser:

- Alderspensjon ved oppnådd aldersgrense/særaldersgrense/ved fylte 67 år
- Uførepensjon dersom medlemmet ikke kan fortsette i sin vanlige stilling på grunn av sykdom eller skade, og som derved mister eller får redusert sin arbeidsinntekt,
- Ektefellepensjon for gjenlevende ektefelle/registrert partner etter medlem,
- Barnpensjon for gjenlevende barn under 20 år etter medlem.

NOTE 1 FORFALTE PREMIER

Pensjonskassens styre vedtar årlig arbeidsgiverpremien, etter anbefaling fra ansvarshavende aktuar. Styret vedtok at arbeidsgiverpremien for 2012 skulle være 9,65%, i samsvar med aktuarens anbefaling.

Forfalt premie	Regnskap 2012	Budsjett 2012	Regnskap 2011
Arbeidsgiverpremie	9,65%		8,95%
Arbeidsgivertilskudd	58 819 112	58 000 000	51 712 431
Medlemstilskudd	12 359 984	12 000 000	11 534 970
Engangspremie			1 217 272
Rentegarantipremie	1 220 000		1 101 000
Reguleringspremie	59 618 451	52 000 000	40 481 377
Sum forfalt premie	133 017 547	122 000 000	106 047 050
Til kollektivporteføljen	133 017 547		106 047 050

I årets regnskap er innkrevd rentegarantipremie (MNOK 1 220) ført direkte til opptjent egenkapital.

NOTE 2 RENTEINTEKTER PÅ FINANSIELLE EIENDELER

	Regnskap 2012	Budsjett 2012	Regnskap 2011
Renter bankinnskudd	147 380		233 826
Renter rentebærende papirer	37 418 573		36 585 234
Renter utlån	723 507		652 218
Påløpte ikke forfalte renter utlån	-1 258		2 456
Renter derivater m.v.	1 233 261		1 105 859
Opp-/nedskrivning hold-til-forfallsobligasjoner			-182 049
Utbytte eiendomsfond	1 676 858		784 854
	41 198 321	30 000 000	39 182 398
Til kollektivporteføljen	38 117 729		36 954 070
Til selskapsporteføljen	3 080 592		2 228 328

NOTEOPPLYSNINGER

NOTE 3 FAST EIENDOM

Eiendom	Gnr/Bnr	Anskaffet	Anskaffelses- verdi	Bokført verdi 01.01.2012	Bokført verdi 31.12.2012
Kirkegt. 85	40/ 593	Aug. 2003	15 500 000	35 000 000	36 000 000
Skåregt. 101, snr. 2	40/ 1225-490	Mars 2003	21 526 400	35 000 000	35 500 000
d.s. snr. 1	d.s.	Febr. 2005	3 384 190		
Skåregt. 103	40/ 491	Febr. 2011	13 839 048	15 500 000	15 750 000
Udland Omsorgsboliger	22/ 783	Sept. 2011	31 800 496	33 000 000	33 500 000
Bjørgene Omsorgsboliger	35/ 1697	Sept. 2011	26 706 392	27 500 000	28 000 000
			112 756 526	146 000 000	148 750 000

Kontoreiendommene (Skåregt. 101 og 103 og Kirkegt. 85) er kontorbygg i Haugesund sentrum, utleid til Haugesund kommune på leieavtale til 2023 med opsjon på 5 års forlengelser

Udland Omsorgsboliger ligger i nordre bydel, og Bjørgene Omsorgsboliger i søndre bydel i Haugesund. Begge er utleid til Haugesund kommune på leieavtale som løper til 2031 med opsjon på 5 års forlengelser.

For HKP må Haugesund kommune ansees som "nærstående part" i regnskapslovens forstand. Samtlige eiendommer HKP har kjøpt av Haugesund kommune i 2011 er kjøpt til markedsverdi, bestemt ved takst av uavhengig takstmann, der prinsippene i Finanstilsynets rapport.

Verdsettelse av investeringseiendommer er lagt til grunn.

I alle leieavtalene er det avtalt årlig husleiejustering i hht. KPI. HKP har kontorlokaler i eiendommen Skåregt. 103, som HKP eier. HKP disponerer ca 6% av leiearealet. Eiendommen regnskapsføres i sin helhet som investerings-eiendom.

Eiendommene regnskapsføres til virkelig verdi i hht. årsregnskapsforskriften for pensjonsforetak §3-4 nr 1 og IAS 40, jfr. også Finanstilsynets Offentlige rapport: Verdsettelse av investeringseiendom. Eiendommene verdsettes årlig av Meglerhuset ReLe AS, Haugesund, en uavhengig lokal eiendomsmegler med næringseiendom som spesialområde. Verdsettelsen er basert på diskontering av fremtidige kontantstrømmer fra leieavtalene. Til grunn for verdsettelsen er det anvendt en diskonteringsrente på 7,0%.

	Regnskap 2012	Regnskap 2011
Skåregt. 101 - IB	35 000 000	34 500 000
Verdiendring	500 000	500 000
Kirkegt. 85 IB	35 000 000	33 000 000
Verdiendring	1 000 000	2 000 000
Skåregt. 103 IB	15 500 000	13 839 048
Verdiendring	250 000	1 660 952
Bjørgene Omsorgsboliger	27 500 000	26 706 392
Verdiendring	500 000	793 608
Udland Omsorgsboliger	33 000 000	31 800 496
Verdiendring	500 000	1 199 504
	148 750 000	146 000 000
Til kollektivporteføljen	142 264 557	137 711 602
Til selskapsporteføljen	6 485 443	8 288 398

Driftsinntekter og -kostnader på de faste eiendommene i 2012 var:

	Leie- inntekter	Verdi- regulering	Drifts- kostnader	Sum	Budsjett 2012	Regnskap 2011
Skåregt. 101	2 762 413	500 000	-228 075	3 034 338		3 029 283
Kirkegt. 85	2 774 746	1 000 000	-1 118 323	2 656 423		4 374 885
Skåregt. 103	1 205 431	250 000	-1 396 175	59 256		2 648 381
Bjergene Omsorgsboliger	2 589 996	500 000	-53 750	3 036 246		1 513 358
Udland Omsorgsboliger	2 178 000	500 000	-3 750	2 674 250		2 059 086
	11 510 586	2 750 000	-2 800 073	11 460 513	8 000 000	13 624 993
Til kollektivporteføljen				10 603 557		7 295 135
Til selskapsporteføljen				856 956		594 205

NOTE 4 VERDIENDRINGER PÅ INVESTERINGER

	Regnskap 2012	Kollektiv- portefølje	Selskaps- portefølje	Regnskap 2011
Kursreguleringsfond IB	57 068 164			94 781 418
Korrigert for flytteoppjør				
Kursreg.fond IB korrigert	57 068 164			94 781 418
Verdiendringer:				
Aksjefondsandeler	13 791 876			-50 639 212
Obligasjonsfondsandeler	1 714 820			457 749
Eiendomsfondsandeler	4 003 317			7 363 773
Rentebærende papirer	3 328 411			-1 361 463
Sikringsinstrumenter	3 605 658			-2 931 744
Endring i urealiserte verdier	26 444 082	24 528 529	1 915 553	-47 110 897
Urealiserte verdier pr. 31.12.				
Aksjefondsandeler	57 887 791			44 095 915
Obligasjonsfondsandeler	4 508 750			2 793 930
Eiendomsfondsandeler	10 988 734			6 985 417
Rentebærende papirer	12 621 779			9 293 368
Sikringsinstrumenter	2 128 876			-1 476 782
Korreksjon urealistiske verdier				
Kursreguleringsfond UB	88 135 930	81 596 692	6 539 238	61 691 848

IB kursreguleringsfond er delt mellom porteføljene etter prosentfordelingen Fordeling av endringer i urealiserte verdier under overskriften Inndeling av forvaltningskapitalen i note 0.

Selskapsporteføljens andel er ført direkte mot opptjent egenkapital, og kollektivporteføljens andel over resultatregnskapet.

NOTEOPPLYSNINGER

NOTE 5 GEVINST/TAP VED REALISASJON AV FINANSIELLE EIENDELER

	Regnskap 2012	Kollektiv- portefølje	Selskaps- portefølje	Budsjett 2012	Regnskap 2011
Gevinst/tap aksjer	9 989 465				4 309 457
Gevinst/tap rentebærende papirer	14 488 084				10 004 734
Gevinst/tap sikringsinstrumenter	1 561 430				-1 095 378
Gevinst/tap på utlån					0
Sum	26 038 979	24 091 922	1 947 057	15 000 000	13 218 813

NOTE 6 UTBETALTE PENSJONER

Pensjonsutbetalinger innenfor overføringsavtalen er direkte utbetalte pensjonsytelser til HKPs medlemmer i samsvar med vedtektene, og refusjon til andre offentlige pensjonsordninger i hht. overføringsavtalen.

Pensjonsutbetalinger utenfor overføringsavtalen er tariffbestemt pensjonsutbetaling til avtalefestet pensjon (AFP), som HKP administrerer på vegne av arbeidsgiver mot kvartalsvis refusjon.

	Regnskap 2012	Budsjett 2012	Regnskap 2011
Tjenestepensjoner			
Alderspensjon	-25 592 250		-23 158 749
Uførepensjon	-14 494 770		-13 469 046
Etterlattepensjon	-4 976 282		-5 797 096
Barnepensjon	-158 080		-152 452
Etterpensjon/pensjon i døds måneden	-660 388		-763 385
Utbet. renter på pensjonsytelser			
Utbetalte refusjoner	-2 213 308		-2 936 228
Direkte utbet. tjenestepensjoner	-48 095 078	0	-46 276 956
Mottatte refusjoner, overf.avtalen	6 605 056		5 507 510
Sum tjenestepensjoner	-41 490 022	-44 000 000	-40 769 446
Pensjonsutbetalinger utenfor overføringsavtalen			
AFP 62	-1 739 190		-1 069 732
AFP 63	-1 667 275		-2 415 458
AFP 64	-2 524 267		-2 935 908
AFP 65-66	-9 402 064		-9 642 325
Arbeidsgiveravgift	-2 161 925		-2 264 943
Sum tariffytelser	-17 494 721	-20 000 000	-18 328 366

Samlede erstatningsutbetalinger			
Innenfor overføringsavtalen	-41 490 022	-44 000 000	-40 769 446
Utenfor overføringsavtalen	-17 494 721	-20 000 000	-18 328 366
Sum samlede pensjonsutbetalinger	-58 984 743	-64 000 000	-59 097 812
Refusjoner			
Refusjoner AFP	16 560 503		17 819 500
Andre refusjoner	39 027		-7 382
Sum refusjoner	16 599 530		17 812 118
Utbetalinger brutto	-42 385 213	-64 000 000	-41 285 694

HKP er pliktig pensjonsordning for ansatte i Haugesund kommune som fyller Hovedtariffavtalens minstekrav til medlemskap – 14 timer pr uke eller gjennomsnittlig kvartalsvis arbeidstid på 168 timer i kvartalet. Sykepleiere i helsefaglige stillinger har lovpålagt pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse KLP, og undervisningspersonale i Statens Pensjonskasse SPK.

HKP tilbyr også pensjonsordning til virksomheter med nær tilknytning til Haugesund kommune. I 2011 hadde følgende virksomheter pensjonsordning i HKP i tillegg til Haugesund kommune:

- Kirkelig Fellestråd i Haugesund
- Haugesund kommunale pensjonskasse
- Kultur&Festivalutvikling KF
- Haugaland Vekst IKS
- Haugesund Parkering Drift AS
- Karmsund Interkommunale Havnevesen IKS
- Uni-K AS
- Stiftelsen Haugesjøen

Antall medlemmer og fordelingen av disse på ulike kategorier fremgår av note 26. Arbeidstakernes innskudd i pensjonsordningen er 2% av pensjonsgrunnlaget.

Pensjonsordningen i kommunal sektor er tariffestet. Det er bruttoordning med fast ytelsesplan og med garantert ytelse på 66% av pensjonsgrunnlaget ved 30 års opptjeningsstid. Garantien gjelder for samlet opptjening fra NAV og tjenstepensjonsordningen. Ved fratreden uten direkte overgang til løpende pensjon gir 3 års medlemskap eller mer rett til fremtidig pensjon.

Det materielle innholdet i den offentlige tjenstepensjonsordningen er hjemlet i Hovedtariffavtalen i KS tariffområde. Pensjonsordningen garanterer medlemmene en samlet alders-/uførepensjon på minst 66% av pensjonsgrunnlaget ved full opptjening. Pensjonsordningen gir også rett til ektefelle- og barnepensjon.

NOTEOPPLYSNINGER

NOTE 7 ENDRINGER I FORSIKRINGSTEKNISKE AVSETNINGER

	Regnskap 2012	Regnskap 2011
Premiereserve		
Premiereserve IB	1 130 679 068	1 029 286 351
Overført annen ordning(flytteoppgjør)		
Korrigert flytteoppgjør 2010		
Pliktig avsetning	102 573 624	101 392 717
Oppreservering "langt liv"	49 351 000	
Netto premiereserve UB	1 282 603 692	1 130 679 068
Administrasjonsreserve		
Administrasjonsreserve IB	31 559 220	31 559 220
Pliktig avsetning		0
Overført annen ordning (flytteoppgjør)		0
Administrasjonsreserve UB	31 559 220	31 559 220
Samlet premiereserve UB	1 314 162 912	1 162 238 288
Avsetning brutto premiereserve	151 924 624	101 392 717
Erstatningsreserve		
Erstatningsreserve IB	12 727 020	10 292 864
Pliktig avsetning	2 067 287	2 434 156
Erstatningsavsetning UB	14 794 307	12 727 020
Premiefond		
Premiefond IB	28 610 933	27 953 552
Pliktig avsetning - garantert rente	424 872	457 933
Pliktig avsetning - rente utover garantert		
Tilførsel utover pliktig avsetning		28 153 000
Overført annen ordning/ avskrevet		
Uttak til reguleringspremie	-28 610 933	-27 953 552
Premiefond UB	424 872	28 610 933
Avsetning premiefond	424 872	28 610 933
Tilleggsavsetninger		
Tilleggsavsetninger IB	69 925 623	69 925 623
Overført annen pensjonsordning		
Avsetning		
Tilleggsavsetninger UB	69 925 623	69 925 623
Risikoutjevningfond		
Risikoutjevningfond IB	63 378	13 332 378
Overført fra sikkerhetsfond		
Avsetning/ uttak		-13 269 000
Risikoutjevningfond UB	63 378	63 378

NOTEOPPLYSNINGER

NOTE 8 SKATT

2012

Årets overskudd før skatt		10 354 059
Permanente forskjeller:		
+ Skattekostnad		
- Avsetning til risikoutjevningfond	0	
+ Verdireduksjon av markedsbaserte finansielle omløpsmidler	5 616 523	
+ Regnskapsmessig tap ved realisasjon av aksjer og andre verdipapirer	0	
+ 3% inntekt av netto gevinst realisasjon og aksjeutvytte innenfor EU/EØS	0	
- Verdiøkning av markedsbaserte finansielle omløpsmidler	-32 060 606	
-Regnskapsmessig gevinst ved realisasjon av aksjer og andre verdipapirer	-746 959	-27 191 042
		-16 836 983
Endringer midlertidige forskjeller:		
Driftsmidler	-16 974 479	
Utlån	0	
Anleggsobligasjoner	-527 099	
Regnskapsmessig verdi av pensjonsforpliktelser	-108 826	-17 610 404
Årets skattegrunnlag før fremførbart underskudd		-34 447 387
Anvendt fremførbart underskudd		0
Årets skattegrunnlag		
Nominell skattesats	28%	
Beregnet skattesats		
Midlertidige forskjeller 31.12.2008 knyttet til:		
Driftsmidler	67 035 828	
Pensjonsforpliktelser	-600 813	
Fremførbart underskudd	-230 408 593	
Fordringer	-194 000	
Ubenyttet godtgjørelse på aksjeutbytte	181 210	-163 986 368
Grunnlag for beregning av utsatt skattefordel		-163 986 368
Nominell skattesats	28 %	
Utsatt skattefordel		-45 916 183
Formuesskatt		
Sum brutto formue		1 491 267 768
Gjeld		-1 561 135 801
Netto formue		-69 868 033
Egenkapital i henhold til regnskapet inkl. kursreguleringsfond		
Skattepliktig formue		-69 868 033
Differanse		-69 868 033

Note 8 Skatt fortsetter

	2012
Mer-/mindreverdi verdipapirer	15 177 139
Bygninger	-67 035 828
Inventar	
Skyldig pensjon egne ansatte	600 813
Betalbar skatt	
Finansielle derivater	
Påløpte ikke forfalte renter	-18 550 157
Differanse	-69 808 033
Avrundet formue	-69 808 033
Skattefritt beløp	
	-69 808 033
Formuesskatt	0,30 %
Formuesskatt utgjør	0
For lite avsatt skatt tidligere år	
Skattekostnad	0

NOTE 9 RESULTATANALYSE (I TNOK)

	Regnskap 2012	Regnskap 2011
Renteresultat	60 694	-9 560
Risikoresultat	13 168	-13 269
Administrasjonsresultat	1 390	2 839
Sum resultatelementer	75 252	-19 990
Til/fra tilleggsavsetninger		
Til/fra kursreguleringsfond	-24 511	37 713
Resultat til fordeling	50 741	17 723
Realisert renteresultat	36 183	28 153
Risikoresultat	13 168	-13 269
Adm. resultat	1 390	2 839
Resultat til fordeling	50 741	17 723
Spesifikasjon omkostningsresultatet		
Beregningsmessige omkostninger	8 652	7 498
Vedlikehold administrasjonsreserve	0	0
Årets faktiske omkostninger	-7 262	-4 659
Administrasjonsresultat	1 390	2 839

NOTEOPPLYSNINGER

NOTE 10 RISIKOSTYRING

HKP har avtale med Mercer om risikoovervåking av kapitalforvaltningen. Styret får seg forelagt kvartalsvise overvåkingsrapporter.

Kapitaldekningen pr. 31.12.2012 viser synkende tendens: 11,0% mot 12,3% for et år siden, og 14,2% året før det igjen. Fri egenkapital utover minimumskravet på 8% er i årets regnskap MNOK 29,3.

Stresstest II er definert av Finanstilsynet, og baserer seg på bokførte tall og er uttrykk for en «going concern»-situasjon. Tapspotensialet i stresstest II er beregnet med utgangspunkt i hvor stort tap pensjonskassen kan oppleve i løpet av 1 år dersom 1 av 20 verste hendelser inntreffer. Dette tilsvarer et sannsynlighetskrav på 95%. I modellen brukes følgende parametre: 20% kursfall på aksjer, 1,5% renteoppgang, 12% eiendomsfall, 12% styrking av norsk valuta, samt spreadrisiko og motpartsrisiko.

HKPs samlede risiko ble ved årsskiftet beregnet til MNOK 99,2, mot MNOK 98 ved forrige årsskifte. Tellende bufferkapital var MNOK 125,5. Det gir dekningsgrad (bufferkapital/stresstesttap) på 156%, mot 133% ved forrige årsskifte.

Stresstest I baserer seg på markedsverdier, og er uttrykk for en opphørssituasjon. Stresstest I gir også et estimat på krav til egenkapital dersom/når Solvens II innføres for pensjonskasser. Tapspotensial i denne stresstesten er beregnet med utgangspunkt i hvor stort tap pensjonskassen kan oppleve i løpet av et år dersom 1 av 200 verste hendelser inntreffer. Dette tilsvarer et sannsynlighetskrav på 99,5%. I denne stresstesten ble dekningsgraden beregnet til 136% mot 78% året før.

Solvens betyr betalingsevne, og beskriver en virksomhets evne til å dekke økonomiske forpliktelser, enten gjennom løpende inntekter eller ved å gjøre bruk av egenkapital. Elementene som inngår i solvenskapitalen er egenkapitalen, 50% av tilleggsavsetningene og risikoutjevningfondet.

HKPs solvensmargin kapital var MNOK 148,8, mens kravet er MNOK 56,6. Det gir en dekningsgrad på solvensmargin kapitalen på 263%.

Finansielle risiko er samlebetegnelse for de 3 elementene likviditetsrisiko, markedsrisiko og kredittrisiko.

Likviditetsrisiko er risikoen for at pensjonskassen ikke har tilstrekkelige likvider til å dekke kortsiktig gjeld og løpende drift uten at det oppstår vesentlige ekstra omkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres eller i form av ugunstige finansieringsvilkår.

Mercer konkluderer i sin risikoanalyse pr. 31.12.2012 med følgende: «En solid bankbeholdning og en likvid portefølje dekker krav om likviditetsreserve. Vi oppfatter derfor at pensjonskassens likviditetsrisiko er meget lav»

Markedsrisiko er risikoen for tap som følge av endringer i markedsverdiene på kassens investeringer. Markedsrisikoen avhenger dels av hvordan kassen har investert, dels hvordan de ulike aktivaklassene svinger og samvarierer, alt vurdert mot kassens bufferkapital.

HKP får kvartalsvise risikoanalyser fra Mercer som viser hvordan HKPs finansielle situasjon vil utvikle seg dersom Finanstilsynets parametre for «worst case»-scenario inntreffer – Stresstest II. Skulle markedet utvikle seg i retning av «worst case»-scenarioet, vil pensjonskassen innhente risikoanalyser fortløpende.

De kvartalsvise risikoanalysene i 2012 har vist dekningsgrad over 150%.

Til sammen MNOK 575 – tilsvarende 36% av forvaltningskapitalen – er investert i aktivaklasser som stabiliserer verdien og reduserer markedsrisikoen. I tillegg er aksjeporteføljen redusert og deler av den er omplassert fra vekstmarkeder til indekxnære fond. Renterisikoen på omløpsobligasjonsporteføljen var ved årsskiftet MNOK 13,7.

HKP valutakurssikrer mellom 50 og 100% av den utenlandske aksjeporteføljen.

HKP har ingen renteplassering i utenlandsk valuta.

Kredittrisiko er risikoen for at en utsteder av obligasjonslån eller låntaker ikke klarer å tilbakebetale sine forpliktelser; hovedstol eller renter. Alle obligasjonene er investert med grad, og kredittverdigheten ansees tilfredsstillende. HKP avviklet låneordningen til medlemmer fra årsskiftet.

NOTE 11 OVERSKUDDSDDELING

Pensjonskassens driftsresultat skal etter gjeldende regelverk deles i et renteresultat, et administrasjonsresultat og et risikoresultat. Forsikringsvirksomhetsloven har klare regler for beregning og fordeling evt. belastning av de 3 resultatenelementene.

I brev til pensjonsordningene datert 18.12.2012 har Finanstilsynet anbefalt pensjonskassene å søke dispensasjon fra gjeldende regelverk, for å bruke all overskudd på rente- og risikoresultatet til oppbevaring for langt liv.

I henhold til overstående søkte HKP Finanstilsynet om dispensasjon fra gjeldende regelverk, og avsette hele renteresultatet på MNOK 36,2 og hele risikoresultatet på MNOK 13,2 til ekstraordinær avsetning til premiereserve for å møte opp-

reserveringsbehovet som følge av nytt dynamisk dødelighetsgrunnlag (K2013). I brev datert 11.3.2013 samtykket Finanstilsynet.

Administrasjonsresultatet på TNOK 1 390 overføres til opptjent egenkapital sammen med rentegarantipremien på TNOK 1 220.

NOTE 12 REBALANSERING AV FORVALTNINGSKAPITALEN

Etter forsikringsvirksomhetsloven skal kollektivporteføljen bestå av eiendeler som motsvarer de forsikringsmessige avsetningene til dekning av kontraktsforpliktelser og risikoutjevningfondet. Kollektivporteføljen utgjør 95,6% i 2012-regnskapet, mot 94,3% i 2011-regnskapet. Selskapsporteføljens andel utgjør 4,4% i 2012-regnskapet, mot 5,7% i 2011-regnskapet.

NOTE 13 FORVALTNINGS- OG DRIFTSKOSTNADER

	Regnskap 2012	Budsjett 2012	Regnskap 2011
Forvaltningshonorar for enkeltpapirer	-25 134		-19 817
Forvaltningshonorar for fond *)	-739 874		-423 404
Sum forvaltningskostnader	-765 008		-443 221
Til kollektivporteføljen	-707 805		-418 015
Til selskapsporteføljen	-57 203		-25 206
Lønnskostnader	-3 244 242		-3 198 165
Andre driftskostnader	-3 494 372		-2 612 248
Annen valutagevinst/tap	184 910		1 569 461
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	-6 553 704	-7 000 000	-4 240 952
Til kollektivporteføljen	-6 553 704		-4 240 952
Selskapsporteføljen			

*) forenklet beregning med utgangspunkt i gjennomsnittlig beholdning.

Ved årsskiftet har HKP 4 ansatte, alle i 100% stilling; en ansatt har midlertidig redusert arbeidstid til 90% grunnet omsorgsfunksjon.

Revisjonshonorar:	Regnskap 2012	Regnskap 2011
Honorar for revisjon og kontrolloppgaver	-92 750	-124 213
Konsulenthonorar	-8 275	
Sum	-101 025	-124 213

Ytelser til ledende ansatte:

	Daglig leder		Styret	
	2012	2011	2012	2011
Lønn	751 565	739 210		
Pensjonskostnader	72 526	66 159		
Styregodtgjørelse, samlet			221 726	214 672
Edv. Ringen jr.			82 122	79 216
Sølvi Fredsvik Hillestad			32 848	31 686
Astri Furumo			32 848	5 281
Kåre Johannesen			32 848	31 686
Herdis Gunn Rødne			32 848	5 281
Trine Amalie Huseby			1 642	
Karin Westerlund			3 285	
Elisabeth Jane Nordbø			3 285	

NOTEOPPLYSNINGER

Verken ansatte eller styremedlemmer har avtale om særskilt vederlag ved opphør eller endring av ansettelsesforhold/verv. Det er ikke inngått avtale om noen form for bonus, overskuddsdeling, opsjoner eller lignende til fordel for daglig leder eller styreleder.

Daglig leder, ansatte i pensjonskassen og styrets medlemmer og varamedlemmer som er medlem i HKP kan søke lån til vanlige medlemsvilkår. Verken ansatte eller styremedlemmer har f.t. lån i HKP.

NOTE 14 HOLD-TIL-FORFALLSOBLIGASJONER

	Pålydende beløp	Balanse-verdi	Anskaffelseskost	Markeds-verdi	Balanseført - pålydende
Inngående balanse 1.1.	392 364 000	391 367 601	390 182 024	400 220 756	-996 399
Tilgang	114 000 000	114 854 300	114 854 300		854 300
Avgang/innløst	79 643 000	79 643 000	79 881 326		0
Reklassifisert					
Årets periodisering over-/underkurs		227 448			227 448
Utgående balanse 31.12.	426 721 000	426 806 349	425 154 998	443 779 525	85 349

Lånesektor	Pålydende beløp	Balanse-verdi	Markeds-verdi	Urealisert gev./tap
Statsgaranterte	10 000 000	9 964 781	10 537 155	572 374
Kommune/fylkeskommune, ev. m/garanti	54 721 000	54 828 441	57 226 270	2 397 829
Finansforetak	297 500 000	297 253 215	309 804 654	12 551 439
Industri	64 500 000	64 759 912	66 211 447	1 451 535
Sum hold-til-forfallsobligasjoner	426 721 000	426 806 349	443 779 526	16 973 177
Påløpte ikke forfalte renter			12 097 050	
			438 903 399	
Kollektivportefølje		419 767 379		
Selskapsportefølje		19 136 020		

Effektiv rente på anleggsobligasjonene var 2,7% i 2012 mot 3,4% i 2011.

NOTE 15 PANTELÅN

Utlån er oppført til nominell verdi i balansen.

I samsvar med finansdepartementets forskrift nr. 1740 av 21. desember 2004 om regnskapsmessig behandling av utlån og

garantier ble det i 2009-regnskapet foretatt gruppevis nedskrivning av utlånsporteføljen, som videreføres. Det er i regnskapsåret ikke oppstått forhold som tilsier endringer, verken gruppevis eller spesifiserte.

NOTEOPPLYSNINGER

	Regnskap 2012	Regnskap 2011
Lån til medlemmer	15 833 924	17 490 299
Spesifiserte tapsavsetning 1.1.		
Gruppevis nedskrivning	-194 000	-194 000
Sum pantelån	15 639 924	17 296 299
Påløpte ikke forfalte renter	28 625	29 883
	15 668 549	17 326 182
Kollektivporteføljen	14 985 406	16 342 577
Selskapsporteføljen	683 143	983 605

Styret vedtok 10.9.2012 å avvikle utlånsordningen for medlemmer. Låneporteføljen pr. 31.12.2012 ble overført til Haugesund Sparebank.

NOTE 16 FONDSANDELER

	Antall	Kostpris	Markedsverdi	Urealisert
Norske aksjefond				
DnB Norge IV	12.976,3758	30 000 000	53 056 554	23 056 554
Danske Invest Norge II	17.951	25 000 000	25 969 308	969 308
Sum norske aksjer		55 000 000	79 025 862	24 025 862
Utenlandske aksjefond				
Indeksnære				
KLP Aksje Global indeks II	37.378,94	45 000 000	47 157 639	2 157 639
Sum Indeksnære fond		45 000 000	47 157 639	2 157 639
Globale				
Skagen Global	49 531,2131	33 941 671	41 375 087	7 433 416
Sum brede globale fond		33 941 671	41 375 087	7 433 416
Vekstmarkeder				
Holberg Rurik	43 177,15	5 000 000	5 157 420	157 420
Skagen KonTiki	109 417,3935	32 743 107	56 856 560	24 113 453
Sum vekstmarkeder		37 743 107	62 013 980	24 270 873
Sum utenlandske aksjefond		116 684 778	150 546 706	33 861 928
Sum aksjefondsandeler		171 684 778	229 572 568	57 887 790
Eiendomsfond, KS-andeler				
DNB Scandinavian Prop. Fund 3KS	500 000,0000	50 250 000	55 801 766	5 551 766
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	49193743	50 000 000	55 436 968	5 436 968
Sum eiendomsfond KS-andeler		100 250 000	111 238 734	10 988 734
Sum aksjer og andeler		271 934 778	340 811 302	68 876 524
Til kollektivporteføljen			325 952 060	
Til selskapsporteføljen			14 859 242	

Ved utgangen av regnskapsåret var HKPs aksjeportefølje MNOK 230., tilsvarende 14% av forvaltningskapitalen. Investeringsinstruksens normalportefølje har 15% som ramme for aksjeporteføljen, +5%/-10%.

Den norske aksjeandelen utgjør 34% av den samlede aksjeporteføljen; investeringsinstruksens ramme er 33% (1:2-fordeling).

Aksjeporteføljen består utelukkende av aksjefond.

Den norske aksjeandelen består av to aksjefond. DnB Norge IV er et bredt sammensatt fond, mens Danske Invest II har færre aksjer i porteføljen.

Den utenlandske aksjeporteføljen er etter restruktureringen delt i 3 tilnærmet like delporteføljer. Den indekxnære porteføljen er investert i et indekxnært KLP-fond, vekst-porteføljen er delt på Skagen KonTiki og Holberg Rurik, og den brede globale porteføljen er investert i Skagen Global. Porteføljene vil bli nærmere tilpasset investeringsinstruksen og styrets føringer i 2013.

Den utenlandske aksjeporteføljen har gjennom regnskapsåret vært overvektet i vekstmarkedene. De nye rammene skal sikre en jevnere fordeling og dermed også redusere risikoen i den samlede aksjeporteføljen.

For å redusere kredittrisikoen i industriobligasjonsdelen har HKP investert MNOK 100 i obligasjonsfondet DNB Obligasjon III.

I siste revisjon av investeringsinstruksen økte styret rammen for eiendomsinvesteringer til 20%.

HKP har investert MNOK 50 i hver av eiendomsfondene DnB Scandinavian PropFund 3 KS og Storebrand Eiendomsfond

Norge KS, og tegnet andeler i Aberdeen Eiendomsfond Norge I KS for MNOK 40. Tegnet beløp i Aberdeen-fondet ble innbetalt i februar 2013. Hensikten med investeringen i de tre eiendomsfondene er å spre eiendomsinvesteringene geografisk og bransjemessig.

HKP skal valutakurssikre mellom 50 og 100% av den utenlandske aksjeporteføljen. Ved årsskiftet var valutakurssikringen 75%. Sikringen består av MNOK 90 i derivater samt at den indekxnære fondsinvesteringen er sikret i fondet.

NOTE 17 DERIVATER

HKP benytter finansielle derivater – rente- og valutaderivater - kun i sikringsøyemed i forhold til aksjeinvesteringer i utenlandsk valuta. For derivater benyttet i sikringsøyemed består risikoen i hovedsak av motparts-/kredittrisiko. Dette er risiko for at avtalemotparten ikke oppfyller sine forpliktelser i tråd med inngåtte avtaler. Av renterelaterte derivater har HKP benyttet rentebytteavtaler (renteswapper): Avtaler om bytte av rentebetingelser (fast mot flytende) for et avtalt beløp og over en avtalt periode.

	Nominelt beløp pr. 31.12.2012	Gj.snittlig nominelt beløp	Virkelig verdi
Renteswapper	6 000 000	6 000 000	37 255
Opptjent rente renteswap			242 755
Påløpt ikke betalt rente renteswap			
Valutarelaterte derivater	89 299 019	72 410 784	2 091 621
Opptjent rente valutarel. derivater			-20 370
Påløpt ikke bet. rente valutarel. derivater			199 704
			2 550 965
Til kollektivporteføljen			2 439 744
Til selskapsporteføljen			111 221

NOTE 18 OMLØPSOBLIGASJONER OG RENTE FOND

Lånesektor	Pålydende	Anskaffelses-kost	Markeds-verdi	Urealisert gevinst/tap
Stat	4 000 000	3 960 000	4 458 000	498 000
Stat/statsgarantert	18 000 000	17 724 438	19 274 641	1 550 203
Obligasjoner med fortrinnsrett	135 500 000	138 590 200	142 515 395	3 925 195
Kommune/fylkeskommune	35 000 000	34 982 750	36 138 141	1 155 391
Finansforetak	115 500 000	115 860 700	120 570 256	4 709 556
Industri-/konvertible obligasjoner	40 000 000	41 070 000	41 853 434	783 434
Sum omløpsobligasjoner	348 000 000	352 188 088	364 809 867	12 621 779
Påløpte ikke forfalte renter			6 424 482	
			371 234 349	

NOTEOPPLYSNINGER

Fortsettelse på note 18

Rentefond	Antall			
DNB Obligasjonsfond III	12,305.9274	121 468 773	125 950 478	4 481 705
DNB Kredittobligasjon	98,387.1194	103 615 736	103 642 781	27 045
Sum rentefond		225 084 509	229 593 259	4 508 750
Sum omløpsobligasjoner/rentefond		577 272 597	600 827 608	17 130 529
Til kollektivporteføljen			574 631 755	
Til selskapsporteføljen			26 195 853	

Gjennomsnittlig varighet (durasjon) på de norske omløpsobligasjonene var 2,8 år.

Øker det generelle rentenivået med 1 prosentenheter, vil markedsverdien på den samlede omløpsobligasjonsporteføljen falle med 13,7 mill. (renterisikoen).

Effektiv rente på omløpsobligasjonene var 2,8% mot 3,8% ved forrige årsskifte.

Alle omløpsobligasjonene er børsnoterte og i norsk valuta.

NOTE 19 FORDRINGER

	Regnskap 2012	Regnskap 2011
Premiefordringer arbeidstakerinnskudd	986 400	930 046
Premiefordringer arbeidsgivertilskudd	4 778 000	4 132 580
Andre fordringer	1 508 809	331 971
Forfalt ref. arb.g.avg. AFP	49 304	16 301
Fordringer NAV	536	
For mye utbetalt pensjon	148 610	102 388
Fordringer andre kunder	1 192 624	1 197 798
Sum fordringer	8 664 283	6 711 084
Kollektivportefølje	8 664 283	6 711 084

NOTE 20 BANKINNSKUDD

BANKINNSKUDD FORVALTNING	Regnskap 2012	Regnskap 2011
DnBNOR	969138	4 689 772
Mellomregning DnBNOR		
	969 138	4 689 772
Til kollektivportefølje	926 884	4 423 534
Til selskapsportefølje	42 254	266 238
BANKINNSKUDD DRIFT		
Haugesund Sparebank	41 666 834	18 354 638
D.s. skattetrekk	1 341 090	
	43 007 924	18 354 638
Til kollektivportefølje	43 007 924	18 354 638
Renter bankinnskudd drift	843 853	735 565
Til selskapsportefølje		

NOTE 21 PENSJONSANSVAR EGNE ANSATTE

PENSJONSKOSTNADER	2012	2011
Nåverdi av årets opptjening	325 068	302 998
Rentekostnad	238 885	274 510
Brutto pensjonskostnader	563 953	577 508
Forventet avkastning	-179 543	-217 717
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	26 199	36 076
Netto pensjonskostnad inkl. adm.kostnad	410 609	395 867
Aga netto pensjonskostnad inkl. adm.kostnad	57 896	55 817
Resultatføring av aktuarielt tap (gevinst)	60 273	76 375
Resultatføring planendringer	0	0
Resultatføring av andel aktuarielt tap (gevinst) v/avkortning	0	0
Resultatført andel nettoforpliktelse v/avkortning	0	0
Ekstraordinære kostnader	0	0
Resultatført pensjonskostnad	528 778	528 059
Herav: Resultatført aga av aktuarielt tap (gevinst)	7 448	9 438

PENSJONSFORPLIKTELSE	31.12.2012 BESTE ESTIMAT	31.12.2011 BESTE ESTIMAT
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	6 902 821	6 043 306
Pensjonsmidler	5 818 028	4 290 094
Netto forpliktelse før arb.giveravgift	1 084 793	1 753 212
Arbeidsgiveravgift	152 956	247 203
Netto forpliktelse inkl. aga	1 237 749	2 000 415
Ikke resultatført aktuarielt tap (gevinst) ekskl. aga	-558 226	-1 322 023
Ikke resultatført aktuarielt tap (gevinst) aga	-78 710	-186 405
Ikke resultatført planendringer	0	0
Balanseført nto forpliktelse/(midler) etter arb.g.avg.	600 813	491 987
Herav balanseført AGA	74 243	60 798
ABO- Påløpt pensjonsforpl. Uten framtidig lønnsreg.	0	0
TBO- Total fratidig pensjonsforpliktelse	0	0

UTBETALINGER	2012	2011
UTBETALINGER	0	0

AVSTEMMING	2012	2011
Balanseført netto forpl./(midler) UB i fjor	491 987	313 481
Resultatført pensjonskostnad inkl. aga og adm. kostn.	528 778	528 059
Aga innbetalt premie/tilskudd	-51 896	-43 196
Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm.)	-368 056	-306 357
Ført mot egenkapital	0	0
Ført mot egenkapital aga	0	0
Balanseført nto forpliktelse/(midler) UB i år	600 813	491 987

NOTEOPPLYSNINGER

Note 21 Pensjonsansvar egne ansatte fortsetter

MEDLEMSSTATUS	01.01.2013	01.01.2012
Antall aktive	4	4
Antall oppsatte	0	0
Antall pensjonister	0	0
Gjennomsnitts pensjonsgrunnlag aktive	491 641	518 038
Gjennomsnitts alder aktive	53,72	53,49
Gjennomsnitts tjenestetid aktive	20,34	19,34
Gjennomsnitts gjenstående tj. tid aktive	0,00	0,00

FORUTSETNINGER	31.12.2012	31.12.2011
Diskonteringsrente	4,20 %	3,80 %
Lønnsvekst	3,50 %	3,50 %
G-regulering	3,25 %	3,25 %
Pensjonsregulering	2,48 %	2,48 %
Forventet avkastning	4,00 %	4,10 %
AGA-sats	14,10 %	14,10 %
Amortiseringstid	15	15
Korridorstørrelse	10,00 %	10 %

BEVEGELSER FORPLIKTELSEN (DBO)	2013	2012
DBO IB før planendring	6 902 821	6 043 306
Planendring	0	0
DBO IB etter planendring	6 902 821	6 043 306
Nåverdi av åerts opptjening	279 737	325 068
Rentekostnad	297 952	238 885
Avkortning/oppgjør	0	0
Aktuarielt tap (gevinst) DBO	0	459 404
Overtakelser/oppkjøp	0	0
Utbetalinger	-176 949	-163 842
DBO UB	7 303 561	6 902 821

BEVEGELSER MIDLER	2013	2012
Midler UB i fjor	5 818 028	4 290 094
Forventet avkastning	237 970	179 543
Aktuarielt (tap) gevinst pensjonsmidlene	0	1 170 376
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	-31 291	-26 199
Overtakelser/oppkjøp	0	0
Innbetalt premie/tilskudd inkl. adm.	470 684	368 056
Avkortning/oppgjør	0	0
Utbetalinger	-176 949	-163 842
Midler UB i år	6 318 442	5 818 028

RESULTATFØRING AKTUARIELT TAP (GEVINST)	2013	2012
Korridorgrense	690 282	604 331
Akkumulert aktuarielt tap (gevinst) ikke resultatført IB	636 936	1 508 428
Aktuarielt tap (gevinst) utenfor korridor	0	904 097
Forslag til resultatføring	0	60 273
Herav resultatført aga av aktuarielt tap (gevinst)	0	7 448

NOTEOPPLYSNINGER

Note 21 Pensjonsansvar egne ansatte fortsetter

AVSTEMMING AGA	2013	2012
Balanseført aga IB	74 246	60 798
Beregnet aga av netto pensjonskostnad inkl. adm.kostnad	52 312	57 896
Resultatført aga	0	7 448
Resultatført aga planendring	0	0
Aga ført mot EK ved fusjon/fisjon	0	0
Aga innbetalt premie/tilskudd inkl. adm.	-66 366	-51 366
Balanseført aga UB	60 192	74 246

UTVIKLING AV IKKE-RESULTATFØRT AKTUARIELL GEVINST (TAP)

	2013	2012
Ikke resultatført aktuariell gevinst (tap) IB	-636 936	-1 508 428
Aktuarielt gevinst (tap) midler	0	1 170 376
Aktuarielt gevinst (tap) DBO	0	-459 404
Resultatført aktuarielt tap (gevinst)	0	60 273
Aga på avvik	0	100 247
Resultatført andel aktuarielt gevinst (tap) v/avkostning	0	0
Ført mot egenkapital	0	0
Ført mot egenkapital aga	0	0
Ikke resultatført aktuariell gevinst (tap) UB	-636 936	-1 508 428

AVKASTNING PÅ PENSJONSMIDLENE

	2013	2012
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	237 970	179 543
Aktuarielt (tap)gevinst pensjonsmidlene	0	1 170 376
Faktisk avkastning på pensjonsmidlene	237 970	1 349 919

PLANENDRINGER

	2013	2012
Planendringer i perioden	0	0
Aga på planendring	0	0
Resultatført planendringer i perioden	0	0
Ikke-resultatført planendring UB	0	0

NOTE 22 AVSETNINGER FOR FORPLIKTELSE

	Regnskap 2012	Regnskap 2011
Skattetrekk	1 341 090	1 313 640
Andre trekk	1 900	1 528
Utgående mva	1	
Skyldig MVA	478 207	472 897
Arbeidsgiveravgift	435 984	445 923
Arbeidsgiveravgift - feriepenger	34 744	34 869
Avsetningskonto feriepenger	246 408	247 294
	2 538 334	2 516 151
Selskapsportefølje	2 538 334	2 516 151

NOTE 23 EGENKAPITAL OG KAPITALDEKNING

Oversikt over egenkapitalbevegelser i HKP fra kravet ble innført i i 1994 (TNOK)

	Innkrevd	Tilført fra drift	Dekket driftsunderskudd	Tilbakeført
1994	7 000			
1997	1 000			
1998	19 500		-27 497	
1999	12 475	1 254		
2000	0	408		
2001	15 000		-4 103	-480
2002	5 000		-28 115	
2003	17 239			-449
2004	15 000			
2005	0			
2006	15 000			
2007	18 634	5 786		
2008	0	6 996	-2 338	
2009	0	6 276		
2010	2 734			
2011	2 774			-293
2012	2 839			
Sum	134 195	20 720	- 62 053	-1 222

Det er utsendt til sammen 74 innskuddsbevis pålydende beløp for innbetalt egenkapital.

	Regnskap 2012	Regnskap 2011
Innskutt kjernekapital 1.1.	72 081 237	69 600 004
Innkrevd	2 839 322	2 774 082
Tilbakeført		-292 849
Innskutt egenkapital 31.12.	74 920 559	72 081 237
Opptjent egenkapital 1.1.	28 486 079	30 039 548
Fjorårets andel av kursreg.fondet		
Opptjent egenkapital		
Årets opptjening	10 354 058	-1 553 469
Resultat ikke-teknisk regnskap		
Opptjent egenkapital 31.12.	38 840 137	28 486 079
Sum egenkapital	113 760 696	100 567 316

NOTEOPPLYSNINGER

Note 23 Egenkapital og kapitaldekning fortsetter

Risikovektet beregningsgrunnlag	Risikovekt	Bokført verdi	Vektet kapital
Bankinnskudd	20 %	43 977 062	8 795 412
Statspapirer inkl oif renter - hold-til-forfall	0 %	10 029 713	0
Statsforetak inkl oif renter - hold-til-forfall	10 %		0
Offentlig sektor inkl oif renter - hold-til-forfall	20 %	55 841 105	11 168 221
Finansinstitusjoner inkl oif renter - hold-til-forfall	20 %	306 680 816	61 336 163
Industri inkl. oif renter - hold-til-forfall	100 %	66 351 764	66 351 764
Statspapirer inkl oif renter - omløp	0 %	24 407 956	0
Finansinstitusjoner inkl oif renter - omløp	10 %	144 972 500	14 497 250
Finansinstitusjoner inkl oif renter - omløp	20 %	123 386 768	24 677 354
Offentlig sektor inkl oif renter - omløp	20 %	36 354 512	7 270 902
Industri inkl oif renter - omløp	100 %	42 112 612	42 112 612
Rentefond	100 %	229 593 259	229 593 259
Aksjer og aksjefond	100 %	229 572 568	229 572 568
Utlån	50 %	15 668 549	7 834 275
Andre omløpsmidler - eiendommer	100 %	148 750 000	148 750 000
Eiendomsfond	100 %	111 238 735	111 238 735
Andre omløpsmidler - inventar	100 %	149 786	149 786
Andre omløpsmidler	100 %	8 664 283	8 664 283
Poster utenom balansen og derivater	100 %	2 550 965	2 550 965
Urealiserte gevinster på finansielle omløpsmidler			-74 996 417
Vektet forvaltningskapital		1 600 302 953	899 567 132
Ansvarlig kapital 1)		107 221 462	
Kapitaldekning i %		11,92 %	
Kravet til netto ansvarlig kapital er 8%		71 965 371	
Over-/underdekning i forhold til kravet		35 256 091	
1) Ansvarlig kapital fremkommer slik:			
Egenkapital		38 840 141	
Innskutt kjernekapital		74 920 559	
Selskapskapitalen andel av ureal. verdier 31.12.11		-6 539 238	
Ufordelt resultat hvis negativt			
Ansvarlig lånekapital		0	
Fra tilleggsavsetninger		0	
Sum		107 221 462	

I ansvarlig kapital er ikke årets resultat som kan tilbakeholdes, medregnet. For å kunne telle med som ansvarlig kapital med 50% kreves det at regnskapet er revisorgodkjent.

Eventuelt akkumulert underskudd trekkes fra i sin helhet. Ved delårsregnskapene kan man ta inn i kjernekapitalen andel av tilleggsavsetningene tilsvarende det beløp som på beregnings-

tidspunktet kunne vært inntektsført dersom det hadde vært et årsregnskap.

Eventuelle immaterielle aktiva som utsatt skattefordel er ikke tatt med i ansvarlig kapital og heller ikke i vektet forvaltningskapital.

Det gjøres fradrag i beregningsgrunnlaget for urealiserte gevinster på finansielle omløpsmidler.

NOTE 24 SOLVENSMARGIN (I MNOK)

	31.12.2012	31.12.2011
Solvensmarginkrav	56 598	48 396
Solvensmarginkapital	148 755	135 561
Samlet solvensmarginkapital i % av solvensmarginkrav	263 %	280 %

NOTE 25 KAPITALAVKASTNING

	2012	2011	2010	2009	2008
Kapitalavkastning I		5,3 %	5,6 %	6,4 %	4,1 %
Kapitalavkastning II		1,9 %	8,1 %	12,4 %	-2,5 %
Kapitalavkastning III	7,8 %	0,7 %	8,4 %	12,7 %	-1,5 %
Kollektivporteføljen					
Bokført	5,6 %				
Verdijustert	7,1 %				
Selskapsporteføljen					
Bokført	5,9 %	4,2 %			
Verdijustert	8,0 %	-5,5 %			

Kapitalavkastning I: Årets finansavkastning eksklusiv endring i merverdier i finansielle omløpsmidler, beregnet etter Hardys formel.

Kapitalavkastning II: Som kapitalavkastning I med tillegg av endringer i merverdier i finansielle omløpsmidler.

Kapitalavkastning III: Som kapitalavkastning II med tillegg av ikke regnskapsførte endringer i merverdier i finansielle anleggsmidler.

NOTE 26 BESTANDSTALL

MEDLEMMER	2012	2011	2010	2009	2008
Aktive	1942	1846	1813	1810	1912
Fripoliser m/rett	857	843	854	829	760
d.s. uten rett	3213	3099			
Sum medlemmer	6012	5788	2667	2639	2672
PENSJONISTER					
Alderspensjonister	557	518	563	538	504
AFP/tidligpensjonister	85	86			
Ektefellepensjonister	119	124	129	131	134
Barnepensjonister	6	5	5	4	8
Uførepensjonister	383	367	369	339	316
Sum pensjonister	1150	1100	1066	1012	962
TOTALT	7162	6888	3733	3651	3634

KONTANT-
STRØMOPP-
STILLING

KONTANTSTRØMOPPSTILLING (TNOK)	2012	2011
Innbetalte premier	104 406 614	79 101 050
Utbetalte premier	-48 990 268	-46 793 204
Utbetaling ved flytting		
Innbetaling av renter	40 816 639	40 821 140
Utbetaling av renter	-162 910	-180 748
Netto innbetaling/utbetaling refusjoner	6 605 056	5 507 510
Innbetaling av leieinntekter	11 510 586	8 207 713
Innbetaling av lån		
Innbetaling av fordringer	-1 953 200	-192 113
Utbetaling av skatt		
tilbakebetalt skatt		174 029
Utbetaling leverandører		
Utbetaling ansatte, arb.g.avgift m.v.	-8 056 626	-4 722 758
Netto kontantstrøm av operasjonelle aktiviteter (A)	104 176 890	81 922 619
Netto inn-/utbetaling kjøp/salg finansielle eiendeler	-112 122 538	-100 334 758
Realisert gevinst ved salg av investeringer	26 038 978	13 218 814
Realisert tap ved salg av investeringer		
Innbetaling ved salg av investeringer		
Utbetaling ved kjøp av investeringer		
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter (B)	-86 083 560	-87 115 944
Utbetaling fra premiefondet		
Innbetaling av kjernekapital	2 839 321	2 774 082
Innbetaling til overkursfond		
Innbetaling av ansvarlig lånekapital		
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter ©	2 839 321	2 774 082
Netto kontantstrøm i perioden (A+B+C)	20 932 651	-2 419 243
Likviditetsbeholdning pr. 01.01.	23 044 412	25 463 655
Likviditetsbeholdning pr. 31.12.	43 977 062	23 044 412

Til styret i Haugesund kommunale pensjonskasse

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Haugesund kommunale pensjonskasse som viser et overskudd på kr 10 354 058. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, og resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og av en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utføre revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Haugesund kommunale pensjonskasse per 31. desember 2012 og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen og anvendelse av overskuddet

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift, og at forslaget i årsregnskapet til anvendelse av overskuddet er i samsvar med lov og forskrifter og at opplysningene er konsistente med årsregnskapet.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Haugesund, 2. april 2013
Deloitte AS

Knut Terje Fagerland
statsautorisert revisor

Haugesund kommunale pensjonskasse
Att: John J. Syre
pensjonskassen@haugesund.kommune.no

9. mars 2013

AKTUARERKLÆRING HAUGESUND KOMMUNALE PENSJONSKASSE 2012

Under henvisning til det fremlagte regnskapet for 2012 bekreftes det at de forsikringstekniske avsetninger er foretatt i samsvar med gjeldende beregningsgrunnlag og dermed i overensstemmelse med regulatoriske krav, når dette sees i sammenheng med at pensjonskassen også har påbegynt oppreservering for å forberede implementering av ny tariff som ivaretar utviklingen mot lengre levetid.

Det forsikringstekniske beregningsgrunnlaget K2005 med sikkerhetsmarginer som angitt av Finanstilsynet, som pensjonskassen hittil har benyttet, anses ikke lenger tilstrekkelig i lys av observert og forventet utvikling i levetid. Dette beregningsgrunnlaget vil pr 1. januar 2014 bli erstattet av K2013, et nytt og sterkere grunnlag fastsatt av Finanstilsynet med utgangspunkt i en utredning fra Finans Norge.

For uførhet er det benyttet et eget kommunalt grunnlag fra 2009 basert på KLPs uføreefaringer til og med 2008. Uføreutviklingen i kommunal sektor har i årene etter vært gjennomgående positiv slik at marginene i uføreforutsetningene har vært økende.

Grunnlagsrenten er 3 % for opptjening før 2012 og 2,5 % for opptjening og forhøyelser etter 1. januar 2012.

Pensjonskassens renteoverskudd og risikooverskudd i 2012 er i sin helhet disponert til oppreservering. Med en slik disponering må det kunne antas med sikkerhet at Finanstilsynet vil godkjenne pensjonskassens søknad om dette.

Bergen, 9. mars 2013
for KLP Forsikringservice AS

Arnfinn Osmundsvaag
Ansvarshavende aktuar

SKULPTUREN «FISKERNE» ER INSPIRASJONSKILDEN
TIL BILDENE I ÅRSMELDINGEN.

